

BORSA AKTÜEL

ISSN: 2148-2276

İstanbul Ticaret Borsası • Ticaret, Yaşam ve Kültür Dergisi • Ocak-Şubat 2014

Gümrük ve Ticaret Bakanı Hayati Yazıcı:

Bankalar haksız olarak tüketiciden ücret alamayacak

İSTİB Başkanı Ç. Ali Kopuz:
"Türkiye'nin yükselişinden rahatsız olan ülkeler var"

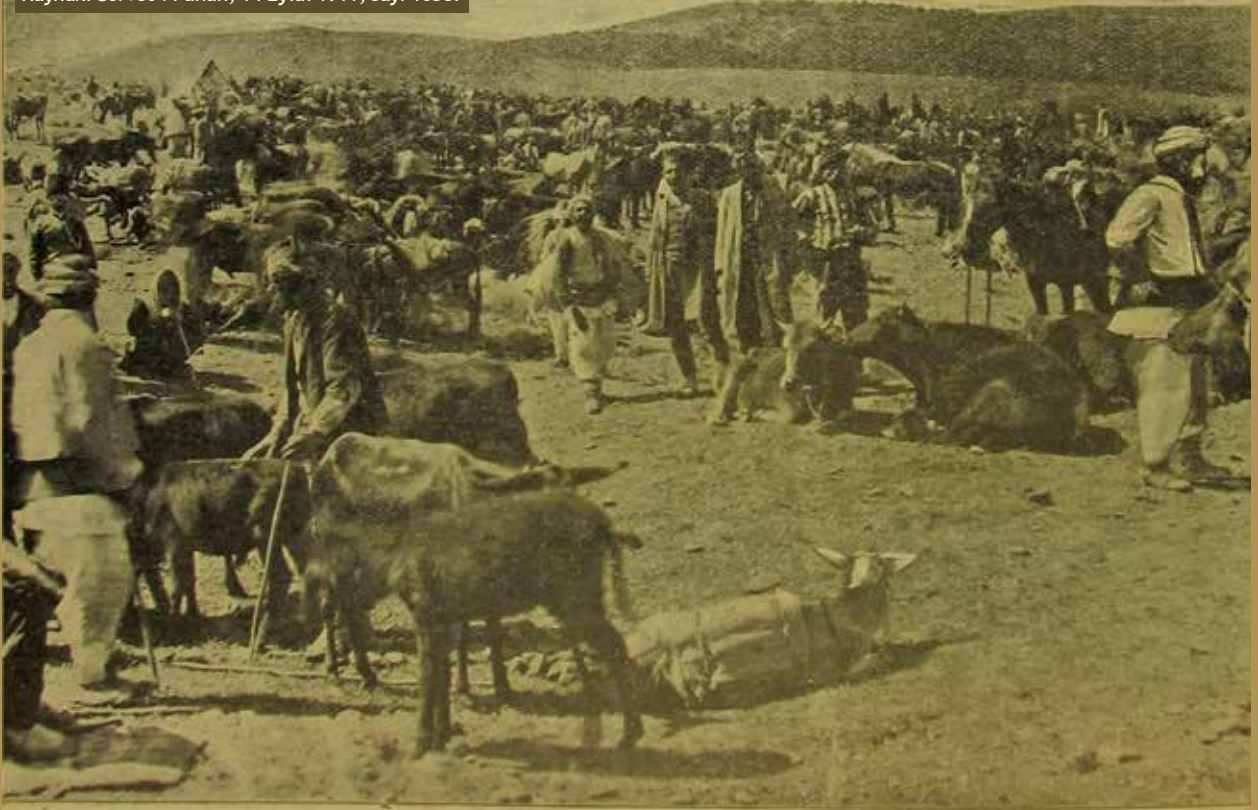

Boyacı Ali Filan:
"Benim tezgah millet meclisi gibi"

1892'den 2014'e
siyah beyaz bir yolculuk
Pera Palas Hotel

Kaynak: Servet-i Fünun, 14 Eylül 1911, sayı 1058.

Şarkda vesait-i kadime-i mübadeleden (Doğuda eski alışveriş yöntemlerinden) : Yozgat Panayırını

شرقده وسائل قديمه مبادلهدن : يوزغاد پنايىرى
La foire de Yozgad en Anatolie.

Bir zamanlar hayvancılık...

20. yüzyılın başlarında Osmanlı döneminde hayvancılık teşvik ediliyor, çiftliklerde gelişmeler meydana geliyordu. İşte bu çiftliklerden birinde yetiştirilen hayvanlar aşağıdaki fotoğrafta görülüyor. Yukarıdaki fotoğrafta ise 1911 tarihinde Yozgat'ta kurulan bir panayırda hayvan pazarı görülüyor. Kökleri eskiye dayanan Yozgat hayvan pazarı en eski pazarlardan biriydi.

Kaynak: Servet-i Fünun, 16 Mart 1916, sayı 1291.

Ziraat ve çiftçilik hayatı

زراعت و چفتچيك حياتى
La vie fermière

Ç. Ali KOPUZ
İstanbul Ticaret Borsası
Yönetim Kurulu Başkanı

Değerli Okuyucular,

“Ticaret risktir, siyaset risktir, hayat risktir” der büyük bir Türk siyaset adamı. Tacir, bu riski göze alıp ticaret yapabilen kişidir, siyasetçi de büyük tehlike ve risklere meydan okuyan kişidir. Ticarete de, siyasette de başarı, risklerden zerrece korkuya düşülmediği, ustalıklı bu riskler bertaraf edildiğinde kendiliğinden gelir. O vakit, tacirin sahip olduğu ticarethane, siyasetçinin yönettiği ülke ferahlık ve huzur sahiline sağlam bir şekilde ulaşır. Yeni ufuklara doğru güvenle yol alır.

Türkiye, tacirin de, siyasetçinin de yağmur gibi yağın risklere karşı mücadele ettiği bir dönemden geçiyor. 17 Aralık 2013'te başlayan süreç, büyük Türkiye ile kabuğuna çekilmiş Türkiye arasında bir seçim yapmaya zorluyor bizi. Bugün yeryüzünde adım atılmamış bir alan bırakmamak için yola çıkan Türkiye'nin önü, uluslararası bir operasyonla kesilmek isteniyor. Türkiye'nin istikrarsızlaştırılması ve itibarsızlaştırılmasını hedef alan bu hamle, kuşkusuz Türk iş dünyasını da yakından ilgilendiriyor. Çünkü siyaset ile ticaret, bir kuşun iki kanadı gibidir. Biri olmadan diğeri etkinliğine ve gücüne kavuşamaz. Birinde meydana gelen aksama, diğेरinin sağlamlığını zayıflatır. Siyaseti puslu kılınan bir ülkenin ticaretinin parlak bir güneş olmasını kimse bekleyemez...

Böylesine zor günlerin içinden geçerken, Türkiye'yi kurtaracak tek şey, kararlı ve sağlam bir iradedir.

Türkiye'nin yöneticileri sağlam bir irade sergilediği sürece, rüzgar ne yönden eserse essin, ülke olarak büyük yürüyüşümüzden bir milim bile sapmayacağı-mıza eminim. Üstad Necip Fazıl Kısakürek'in veciz bir şekilde ifade ettiği gibi:

*“Surda bir gedik açtık mukades mi mukaddes,
Ey kahpe rüzgar artık ne yandan esersen es”*

Türkiye'nin siyasi ve ticari hayatına kastedenler, Taksim'i kendilerine simge yaparak başlattıkları ve 17 Aralıkla devam eden kaos ve kriz sürecinde kendileri boğulacaktır. Türkiye, asla bir daha eski karanlık günlere ve yoksulluk dehlizlerine geri dönmeyecektir. Bunun en büyük teminatı da Türk iş alemidir. Hepimiz biliyoruz ki, iş dünyası hak ve özgürlüklerin olduğu ortamda serpilip gelişir. O yüzden özgürlük kılıfına saklanmış totaliter ve baskıcı niyet ve istekleri en iyi biz tanırız. Özgürlük istiyoruz diyerek, ülkeyi bir felaketin eşiğine taşımak isteyenler, son 10 yılda Türkiye'nin önünü açan siyasetçilerimizin önünü kesemeyecektir. Çünkü operasyonla gelen operasyonla gider, halkın iradesinin yansıdığı sandıkla gelen ise ancak sandıkla gider.

Daha da önemlisi, biz biliyoruz ki, Türkiye güvenli ve emin ellerde. Biz biliyoruz ki, sarsıntılı ve fırtınalı havalarda, Türkiye'nin güvenli ortamını bozamaz. Çünkü “Kaptanın ustalığı, fırtınalı havalarda belli olur.” Hamdolsun, Türkiye gemisinin kaptan köşkünde usta bir kaptan duruyor.

*İstanbul Ticaret Borsası
Adına İmtiyaz Sahibi
Av. Esin Kıran*

*Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Özlem Kocabıykoğlu*

*Danışma Kurulu
Bülent Kasap, Atilla Sümer
İlhan Koyunseven,
Yusuf Acar, Zeki Aslan
Alaattin Altuntaş,
Mehmet Erkan Özefe,
Zelkif Kopuz, Mustafa Kamar*

*Genel Yayın Yönetmeni
Sultan Sansarcı
borsaaktuel@gmail.com*

*Yayın Kurulu
Mesut Taşkın
Ali Yavuz Yiğit
Bozkurt Özserzeli
Denizhan Dere*

*Tasarım
Murat Arslan*

*Haber Merkezi
Harun Raşid
Ayşegül Topal Aksu
Adem Cankatan*

*Fotoğraf
Kenan Dumanlı*

*Yönetim Yeri
İstanbul Ticaret Borsası
Zahire Borsası Sok. No:3
Bahçekapı, Fatih / İstanbul
www.istib.org.tr*

*Yapım
Monad
Burhaniye Mah.
Enveriye Sok. No:26/2
Üsküdar/İstanbul
Tel: 0216 557 82 87
www.monadfilm.com*

*Yayın Türü
Yerel Süreli*

*Baskı
Şan Ofset Matbacılık
Hamidiye Mh. Anadolu Cd.
No: 50 Kağıthane/İstanbul
Tel: 0212 289 24 24*

Gümrük ve Ticaret Bakanı Hayati Yazıcı:
“Bankalar haksız olarak tüketiciden
ücret alamayacak”

Söyleşi

32

1892’den 2014’ siyah beyaz bir yolculuktur: Pera Palas Hotel

Tarihî Mekan

12

İçindekiler

İSTİB'den yeni bir atak daha...
Belarus Ticaret Borsası ile ticareti
kolaylaştırma anlaşması imzalandı...

İSTİB Haber

4

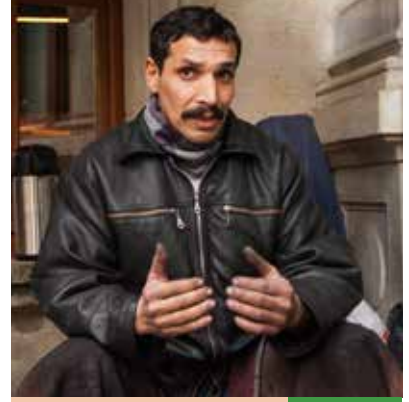
Doç. Dr. Mehmet Ak:
“Öfkenizi Yenmeyi
Öğrenin”

NLP

56

Boyacı Ali Filan:
“Benim tezgah millet
meclisi gibi”

Portre

26

44

Unutulan
Meslekler

Çerçilik

“Çek yoktu,
senet yoktu ama
söz vardı...”

İşadamı

22

İSTİB Başkanı Ç. Ali Kopuz:
“Aynı başıyını bizler bu coğrafyada niye göstermeyelim?”

İSTİB Haber

62

Demirhindi Şerbeti ve
Acıbadem Kurabiyesi

Geleneksel
Lezzetler

40

İSTİB'den yeni bir atak daha...

Istanbul gıda piyasasının tek temsilcisi İstanbul Ticaret Borsası (İSTİB) ile Belarus Ticaret Borsası arasında işbirliği protokolü 26 Kasım'da imzalandı. Karşılıklı olarak ticareti kolaylaştırmayı ve ülkeler arası ticareti geliştirmeyi hedefleyen anlaşmaya, İSTİB Başkanı Ç. Ali Kopuz ile Belarus Ticaret Borsası Başkanı Arkady Salikov imza attı. İmza töreninde, Belarus İstanbul Konsolosu Igor Bely de hazır bulundu.

Istanbul Ticaret Borsası Başkanı Ali Kopuz, Belarus Ticaret ve Sanayi Odası'nın Borsa'yı ziyareti sonrasında başlayan ilişkilerinin kısa süre içinde dostluğa dönüştüğünü belirterek, "İnanıyorum ki, dostluğumuz yakın bir zaman içinde iki ülke arasında verimli bir ekonomik ilişkiye de zemin oluşturacaktır. Türkiye-Belarus ekonomik ilişkileri önemli bir potansiyele sahip. Ekim ayında attığımız bu tohum bugün yeşermiştir.

İlişkilerimizi borsalarımız arasında imzalayacağımız bir işbirliği anlaşması ile taçlandırıyoruz. İkili temas-

larımızın başlamasının üzerinden daha bir ay bile geçmeden yakaladığımız bu ivmeyi eminim ki ilerleyen süreçte artırarak devam ettireceğiz" dedi.

"Hızlı bir gelişme gösterdik"

Son 6 yılda iki ülke arasındaki ticaret hacminin 5,5 kat büyümüş olmasına rağmen, henüz yeterli seviyede olmadığını dile getiren Kopuz, "Bugün 450 milyon dolar seviyesindeki ticaret hacmimizi, bu anlaşmayla kısa süre içinde en az birkaç katına çıkarmayı hedefliyoruz" açıkla-

masını yaparken, Belarus Ticaret Borsası Başkanı Arkady Salikov ise, yeni kurulmuş bir borsa olmalarına rağmen, hızlı bir gelişme gösterdiklerini, gıda dışında metalürji gibi sektörlerle de hizmet veren spot bir borsa olduklarını, ayrıca elektronik yapıları oldukça güçlü bir şekilde kullandıklarını ifade etti.

İşbirliği protokolünün imzalanmasının ardından, Başkan Kopuz, konuklarına günün anısına, el yapımı bir porselen ve Yunus Emre Beyitleri'nden oluşan bir kitap hediye etti.

Uzun Vadeli İşbirliği

Sözleşmenin konusu: Taraflar, her iki Borsa arasındaki işbirliğinin gelişmesinin önemi, müşterek menfaate ilişkin konularda işbirliğinin, anlayışın ve fikir teatisinin ilerletilmesi hususunda mutabıktırlar.

Taraflar, emtia değişim işlemi, ticaret, eğitim, teknik konular, teknoloji değişimi, konferanslar ve kendi ülkelerinde düzenli emtia piyasalarının tanıtımı ve gelişimi için aralarında sürekli ilişki yoluyla, kolaylaştırıcı seminerler düzenlenmesi ile ilgili çeşitli alanlarda deneyim ve uzmanlık paylaşımı hedefleyen uzun vadeli işbirliği yapmak istemektedir

Taraflar iş bağlantılarının geliştirebilmesi için elinden gelenin en iyisini yapacaktır.

Tarafların Yükümlülükleri

- İSTİB ve BUCE platformlarında ticaret organizasyonu deneyimi paylaşımı yapılacaktır.
- Belarus ve Türk emtia piyasalarının ve fiyat izlemesinin pazar araştırmasının sonuçları yürütülüp paylaşılacaktır.
- Prosedürlerin basitleştirilmesi ve ticaret ve tedarik işlemlerinin maliyetlerini azaltarak Belarus ve Türkiye Cumhuriyeti pazarlarına girmek için Tarafların tam mükellef kurumlara yardımcı olması sağlanacaktır.
- Belarus ve Türk şirketlerinin katılımıyla borsa ticaret araçlarının kullanımı ile ilgili ortak konferanslar ve eğitim seminerleri de dâhil olmak üzere borsa ticareti potansiyel katılımcıları araştırılacaktır.
- Her iki borsanın personeli ve piyasa katılımcıları için eğitim ve borsa oryantasyonu programları organize edilecektir.

İKV yeni başkanını seçti

İktisadi Kalkınma Vakfı'nın (İKV), AB Bakanı ve Başmüzakereci Mevlüt Çavuşoğlu'nun katılımıyla gerçekleştirilen 51. Genel Kurulu toplantısında, 2014-15 yıllarında görev yapacak olan yeni başkanı ve yönetim kurulu üyeleri seçildi. Yeni başkan Ömer Cihad Vardan oldu.

Göreve gelen yeni Yönetim Kurulu, 2015 yılında, vakfın 50. kuruluş yıldönümü etkinliklerini de yapacak. Ömer Cihad Vardan, 1965 yılında kurulan ve tarihçesi Türkiye-AB ilişkilerinin tarihi ile birebir örtüşen İKV'nin onuncu başkanı olarak tarihsel sürecindeki yerini alıyor.

Başkan Kopuz Bolu'da

İSTİB Başkanı Ç.Ali Kopuz, Bolu İl Tarım Müdürlüğüne bir ziyarette bulundu. Bolu İl Tarım Müdürü İsmail Taş ve Başkan Kopuz arasındaki görüşmede sektörel konu başlıkları ele alındı. İl tarım faaliyetleri hakkında bilgi veren Müdür İsmail Taş, son dönemlerde imza attıkları projelere de değindi. Başkan Kopuz da İSTİB'in faaliyetleri hakkında bilgi vererek gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Hollanda Rize Kültür Vakfı'ndan Borsa ziyareti

Hollanda Rize Kültür Vakfı Başkanı Kamil Kopuz, İstanbul Ticaret Borsası Başkanı Ç. Ali Kopuz'u ziyaret

etti. Vakıf olarak Hollanda'da yaşayan hemşehrilerinin sosyal, politik ve ekonomik alanlarda daha etkin

ve söz sahibi olmaları için çaba sarfettiklerini belirten Kamil Kopuz, "İSTİB ile işbirliği çerçevesi içinde, Hollanda'da yaşayan iş adamlarımızın büyümelerini sağlayacak projeler üretmek istiyoruz" dedi.

İSTİB Başkanı Ç. Ali Kopuz, Borsa olarak her zaman ülkemize ve iş adamlarımıza destek için gereken ne varsa yapmaya çalıştıklarını kaydederek, ekonominin lokomotifi olan İstanbul'da İstanbul Ticaret Borsası olarak atılan her adımın ülke ekonomisi üzerinde etki yarattığını ifade etti. Aynı etkiyi uluslararası alanda sürdürülebilmek için yurtdışındaki işadamlarına çok iş düştüğünü söyleyen Kopuz, "Bizler her zaman iş dünyasının sözcüsü ve temsilcisi olarak buradayız" dedi.

“İthal et ile ilgili açıklamalar sektöre zarar veriyor”

İstanbul Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ç. Ali Kopuz, aile besiciliğinin önünün açılması gerektiğini belirterek, “İthal et ile ilgili açıklamalar sektöre zarar veriyor. Ayrıca destek uygulamalarının da, yeniden gözden geçirilmesi gerekiyor” dedi.

İstanbul Ticaret Borsası tarafından gerçekleştirilen, kırmızı et sektörünün sorunlarının tartışıldığı toplantıya İstanbul Ticaret Odası, İstanbul Perakendeci Kasaplar Esnaf Odası ve ETBİR katıldı.

15. Et Meslek Komitesi'nin girişimleri doğrultusunda, gerçekleştirilen toplantıda, kırmızı et sektörünün ülkemiz genelinde ve özellikle İstanbul özelindeki temel meseleleri masaya yatırıldı.

İstanbul Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ç. Ali Kopuz, aile besiciliğinin önünün açılmasının önemine değinerek, “İthal et ile ilgili açıklamalar sektöre zarar veriyor. Ayrıca destek uygulamalarının da, yeniden gözden geçirilmesi gerekiyor” dedi.

Toplantı sonuç bildirgesi olarak tespit edilen ana başlıklar:

- Hayvancılık hakkında doğru verilerin tespiti ve politikaların bu veriler ışığında belirlenebilmesi,
- Kasaplık eğitiminin verildiği bir okulun kurulması,
- Teşvik dağıtım politikalarının yeniden gözden geçirilerek, etkinliğinin sağlanması,
- Besi ve damızlık ithalatının et verimi yüksek ırklara göre ve mevcut besicileri zarara uğratmayacak miktarlarda yapılmasının sağlanması,
- Aile besiciliğinin teşvik edilerek, yeniden uygulama alanı açılması,
- Hayvancılıkta üretim bilgi ve teknolojisi açısından dünyaya entegre olunabilmesi,
- Kayıt dışı uygulamaların önüne geçilmesi, denetim mekanizmasının etkinliğinin artırılması,
- Kırmızı ette KDV oranının perakende’de %8’den %1’e düşürülmesi,
- Bir araya gelen kurumları temsil edecek bir çalışma grubu oluşturmak sureti ile daha etkin ve dinamik bir iletişim sağlanması.

“Gıda güvenliği için çok büyük bir risk”

Tarım Bakanlığı Müsteşarı Vedat Mirmahmutoğulları, Türkiye'nin dünyadaki gen kaynağının 3/8'ine sahip olduğunu belirterek, “Dünyada 206 milyon hektar alan başka ülkeler tarafından satın alınmış ya da kiralanmıştır. Bu gıda güvenliği için çok büyük bir risktir. Türkiye'nin G20'ye ev sahipliği döneminde bu önemli bir tema olacaktır” dedi.

Fransa Cumhurbaşkanı François Hollande'ın Türkiye'ye resmi ziyareti vesilesiyle gerçekleşen Türk-Fransız iş formunda, eş zamanlı olarak, üç toplantı düzenlendi. Organizasyonda; Kentsel gelişim, Altyapı ve Sağlık Sektörleri Projeleri, Sanayi İşbirliği ve Enerji Projeleri, Tarım ve Gıda konu başlıkları ele alındı.

Tarım Bakanlığı Müsteşarı Vedat Mirmahmutoğulları, bu toplantının ciddi bir işbirliği fırsatı olduğunu belirterek, “33 milyon hektarlık tarım arazisiyle Fransa ve 24 milyon hektarlık tarım arazisiyle Türkiye'nin çok büyük bir potansiyeli var. Ancak ikili ilişkilerdeki, 800 milyon dolar ticaret hacmi yeterli seviyede değil. Son 10 yılda, AB'de tarımdaki ortalama büyüme oranı sadece yüzde 0,2 iken;

Türkiye'de bu oranın yüzde 2,2'tir. Bu büyümenin en büyük sebeplerinden bir tanesi, Türkiye'deki biyoçeşitliliktir. AB'de 12 bin endemik bitki çeşidi var iken, Türkiye'de bu sayı 4 binin üzerindedir. Türkiye ayrıca dünyadaki gen kaynağının 3/8'ine sahiptir. Dünyada 206 milyon hektar alan başka ülkeler tarafından satın alınmış ya da kiralanmıştır. Bu gıda güvenliği için çok büyük bir risktir. Türkiye'nin G20 ev sahipliği döneminde bu önemli bir tema olacaktır” dedi.

Türkiye ile partnerlik önemli

Fransa Tarım Bakanı Stéphane Le Foll, Fransa'nın tarım sektöründe AB'nin 1. ülkesi olduğunu belirterek, “İki Akdeniz ülkesinin tarım ve gıda konularında ortak sorunları bulunmaktadır.

Örneğin: Arap baharı, açlık isyanları bunun sonucudur. Bu sebeple, Ceza-yir'deki CIHEAM buluşması çok önemlidir” dedi.

Et ve hayvan ticareti, yüksek öğrenim ve ARGE konularında bir anlaşma önerisinde bulunan Le Foll, böylelikle gerçekleşecek işbirliği ile Ortadoğu başta olmak üzere, ortaklaşa diğer pazarlara açılacaklarının altını çizdi.

Cumhurbaşkanları Gül ve Hollande, TOBB ve DEİK Başkanı M. Rıfat Hisarcıklıoğlu, Fransa ile ticareti hedef olarak konulan 20 milyar Euro'nun da üzerine çıkarabileceklerini, Türkiye'deki Fransız yatırımlarının 7 milyar dolar seviyesinde olduğunu, Türk şirketlerinin Fransa'daki yatırımlarının da 1,5 milyar dolara ulaştığını kaydettiler.

Gümrük ve Ticaret Bakanı Hayati Yazıcı, “Uluslararası ölçüm yapan kuruluşlar tarafından e-GKS ödüllendirilen bir sistemdir. Türkiye bilişim teknolojileri alanında e-GKS’de dünyada en önde giden ülkelerden biri konumundadır.” dedi.

“Türkiye, e-GKS’de önde gelen ülkelerle yarışıyor”

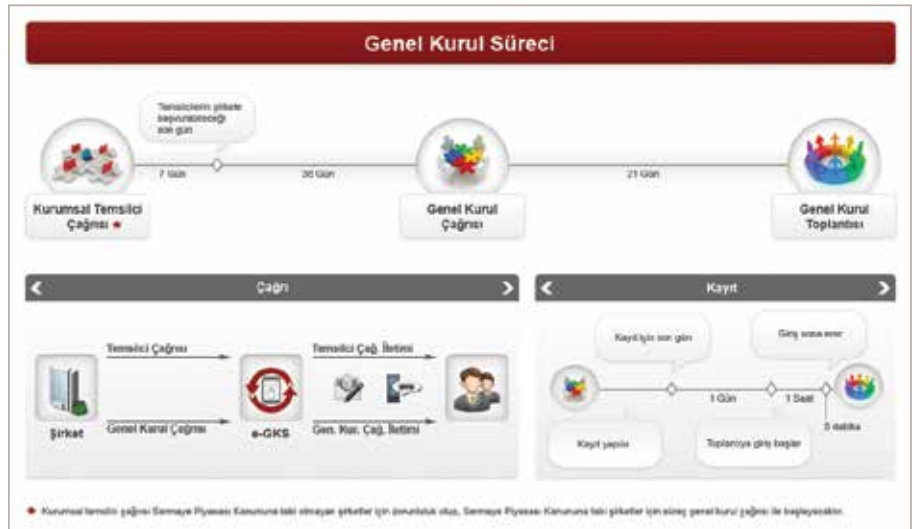
Merkezi Kayıt Kuruluşu’nun geliştirdiği “Elektronik Genel Kurul Sistemi”nin birinci yılına ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İstanbul’da bir tanıtım toplantısı düzenledi. Gümrük ve Ticaret Bakanı Hayati Yazıcı’nın katılımı ile gerçekleşen organizasyona İSTİB Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa Kamar da iştirak etti.

Bakan Yazıcı, Yeni Türk Ticaret Kanunu ile ilgili geri dönüşlerin pozitif yönde olduğunu belirterek, “Bu kanunun uygulanması Türk ticaret hayatına, Türk müteşebbisine önemli olanaklar sağladı” dedi.

Yazıcı “Yeni Türk Ticaret Kanunu ile Türk müteşebbisine bir otoban yaptık. Öte yandan uluslararası ölçüm yapan kuruluşlar tarafından e-GKS ödüllendirilen bir sistemdir. Türkiye bilişim teknolojileri alanında e-GKS’de dünyada en önde giden

ülkelerden biri konumundadır. Yeni yaptığımız uygulamalarından biri de MERSİS’in kuruluşudur. Bakanlık olarak kapılarımızı modernize ettik. Bu uygulamalar Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Ajansı’nın uygulamalarında örnek uygulamalardır” ifadelerini kullandı.

Yeni Türk Ticaret Kanunu uyarınca şirketlerin sermaye eksikliklerini 14 Şubat’a kadar tamamlaması gerektiğini kaydeden Bakan Hayati Yazıcı, “Limited şirketler sermayelerini 10 bin liraya, anonim şirketler 50 bin liraya yükseltmesi için son gün 14 Şubat’tır” şeklinde konuştu.

“Baharatın kimliği yok”

Emin Demirci, sektörel zeminde firmalar arası birlik olmamasından yakınarak, “Bu iletişim kopukluğu, bize çok ciddi zararlar veriyor. Tağşiş ve standart dışı çalışmalar, sektörde çok yoğun bir şekilde yapılıyor. Bu da beraberinde birçok sorunu getiriyor. Doğru üretim yapsanız bile; yani niyetiniz doğru üretim yapmak olsa bile, zaman zaman doğru ürüne, doğru hammaddeye ulaşma gibi bir şansınız olmuyor. Şimdi böyle geniş bir kapsamı olan baharatın kimliği yok” dedi.

Baharat sektörünün öncü firmaları, İSTİB’in organize ettiği 13. Meslek Komitesi’nin toplantısında bir araya geldi. “Sektörel sorunlar ve çözüm önerileri”nin masaya yatırıldığı toplantıda, önemli konu başlıkları ile ilgili fikir teatisinde bulunuldu.

İnci Baharat’ın sahibi Emin Demirci baharat sektörünün içinde bulunduğu durumdan duyduğu memnuniyetsizliği dile getirerek, “Bir sektörümüz var; yerlerde sürünen bir sektör.

Ürün son derece kıymetli ve değerli, fakat prestiji olmayan, yerlerde sürünen bir kimliği var. Yani buraya bir kimlik katmak lazım. Bir “kişilik”, bir “duruş” katmak lazım diye düşünüyorum. Bunun için de, duyarlı olan arkadaşlarımızın fikir ve düşüncelerine ihtiyacımız var. Yani biz bu dönem içerisinde neler yapabiliriz? Amacımız, sektörün sorunlarını doğru tespit edebilmek ve çözüm üretip sorunları ortadan kaldırmaya yönelik adımlar atmak” dedi.

Ciddi zararlar veriyor

Sektörel zeminde firmalar arası birlik olmamasından yakınan Emin Demirci, “Bu iletişim kopukluğu, bize çok ciddi zararlar veriyor. Tağşiş ve standart dışı çalışmalar, sektörde çok yoğun bir şekilde yapılıyor. Bu da beraberinde birçok sorunu getiriyor. Doğru üretim yapsanız bile; yani niyetiniz doğru üretim yapmak olsa bile, zaman zaman doğru ürüne, doğru hammaddeye ulaşma gibi bir

şansınız olmuyor. Şimdi böyle geniş bir kapsamı olan baharatın kimliği yok. Bize göre en önemli olan sorun, burada, birliktelik sağlanamaması. Bu, bize çok ciddi zararlar veriyor. Malın her aşamasında; mal alımında, satımında vs. her aşamada, karşımıza ciddi bir sorun olarak çıkıyor” şeklinde konuştu.

Kayıtdışı satılan baharatlara dikkat

Greenlife’in sahibi Erhan Yalın, açıkta, kontrolsüz veya kontrol dışı satılan baharatın yer aldığı pazarların ciddi bir sorun arz ettiğine dikkat çekerek, “Bu konu ile ilgili ciddi önlemler alınmalı. Kayıtlı bir sektör olmadığı için, yaptığımız araştırmalar neticesinde çok da net bilgiler olmakla birlikte Türkiye’de toplam baharat pazarının yaklaşık 800 milyon ile 1 milyar avro arasında bir ekonomik büyüklüğünün olduğunu varsayıyoruz. Bunun da miktar bazında baktığımızda, 175 ton ile 185 bin ton arasında bir tonaj/miktar büyüklüğüne denk geldiğini öngörüyoruz. Paketli baharat pazarının ise, bunun yüzde 20, maksimum yüzde 25’i kadar bir büyüklüğe ulaştığını; ölçebildiğimiz, görebildiğimiz noktalardan

aldığımız veriler nezdinde söyleyebiliyoruz. Düşündüğümüzde, geriye baktığımızda, bu rakamın yaklaşık yüzde 75’i organize olmayan veya “kayıt dışı” ya da “açık” dediğimiz sektör olarak ortaya çıkıyor” şeklinde konuştu.

“Sadece ticaret yapmaya çalışıyoruz”

Baharat sektöründe rekabet gücünün, her geçen gün azaldığını belirten Erhan Yalın, “Paketli pazarda siz bir ürünün gerekli analizlerini yerine getirdiğinizde, olması gerektiği gibi üretim yaptırıp olması gerektiği gibi paketlediğinizde ve bunu koyduğunuzda ve bunun market rafına koyduğunuzda, paketli pazarda 10

“Bir sektörümüz var; yerlerde sürünen bir sektör. Ürün son derece kıymetli ve değerli fakat prestiji olmayan, yerlerde sürünen bir kimliği var. Yani buraya bir kimlik katmak lazım”

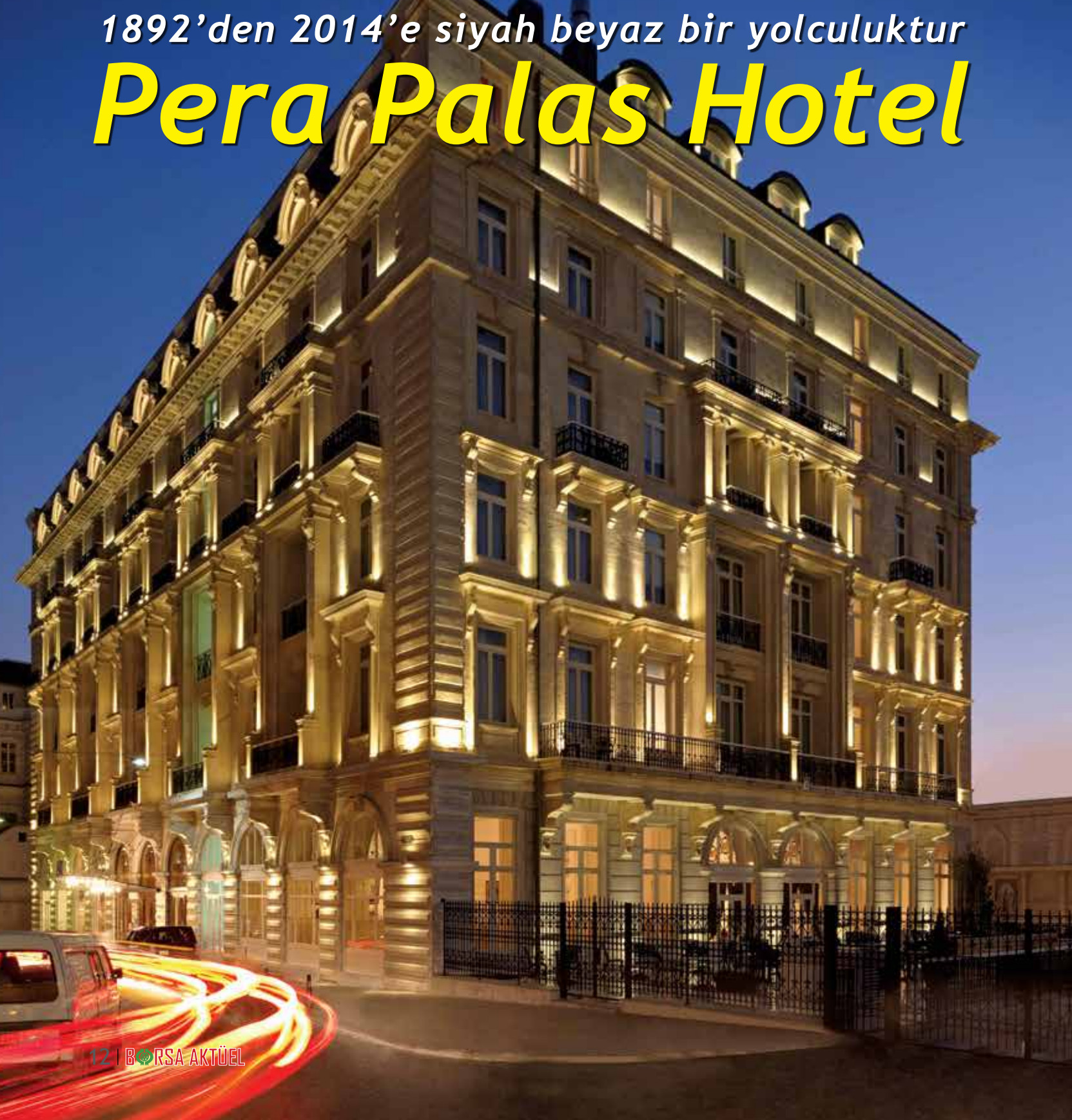
birim bir raf fiyatı elde ediyorsanız, açık pazardaki fiyat, 2 lira, 3 lira. Yani 3 liralık bir ürünle 10 liralık bir ürünü rekabet ettirmek durumunda kalıyorsunuz. Bir çok marketçi, ‘Baharatçılar bu kadar çok para kazanıyor’ diyor. Yani çok paralar kazanan, parayı koyacak yeri olmayan insanlar olarak addediliyoruz. Oysaki yapmaya çalıştığımız, sadece hayatta kalmak, ticaret yapmak, ticari anlamda para kazanmak, hayatımızı idame ettirmek, gelişmek, büyümek belki. Benim kişisel kanaatim, özellikle bu açık veya açıkta satılan sektörle ilgili neler yapılması gerekiyorsa yapılmalı, bu konunun üzerine gidersek eğer, bataklığı kurularak sivrisinekleri de yok edebileceğimizi düşünüyorum” dedi.

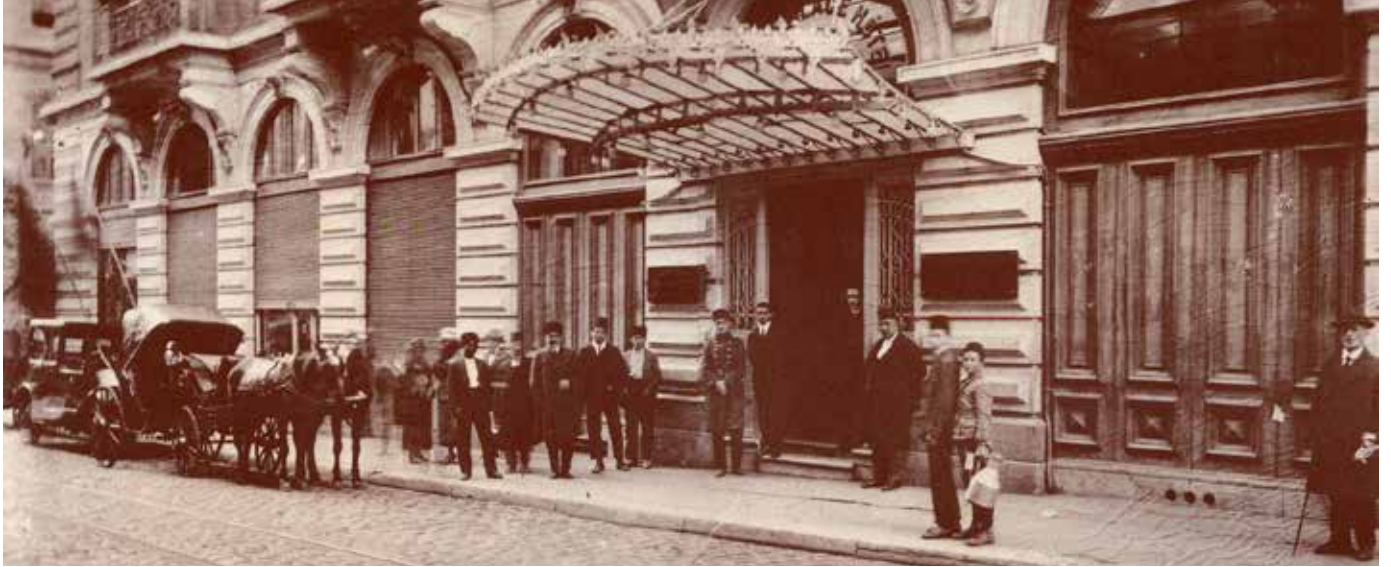
Selay Baharat’ın sahibi Selahattin Kutluer ürün bazında bir standartı olduğunu ifade ederek, “Ben elimden geldiğince saf ürün almaya, bulmaya ve yaptırmaya çalışıyorum. Ben de değerli bir ürünü değeri ile satmaya çalışıyorum. Prensibimiz de bu. Bizim, ikinci üçüncü sınıf bir malı alıp, paketleyip satma düşüncemiz yok” dedi.

Tarihi Mekanlar
Sultan Sansarcı

1892'den 2014'e siyah beyaz bir yolculuktur
Pera Palas Hotel

Yıl 1881. Paris'ten İstanbul'a gelen Orient Express treni yolcularının konaklamaları amacıyla, Taksim Tepebaşı'nda dönemin en pahalı ithal taşları kullanılarak bir otel inşaa edilir. Fransız Mimar Alexandre Vallaur'y'nin tasarımını yaptığı otelin 1892'de gerçekleştirilen açılışına bir rivayete göre Sultan Abdülhamid de iştirak eder. O tarihten günümüze aralarında ünlü siyasetçiler, sanatçılar, kral ve kraliçeler, şarkıcılar, yazarların da bulunduğu milyonlarca konuğu ağırlayan Pera Palas bir süre önce tamamlanan orjinaline uygun restorasyon sürecinin ardından yeniden kapılarını konuklarına açtı.

Dönemin elit kesiminin uğrak mekanı olan Pera Palas Oteli 1950'lere kadar Ortadoğu'nun en gözde otellerinden biriydi. Konaklama bedeli;1950 yılında tek kişilik oda 7 Türk Lirası, çift kişilik oda ise 10 Türk Lirası'ydı. Farklılığına temel olan bir takım ayrıntıları bünyesinde barındıran otel, inşa edildiği yıllarda elektrik ve sıcak su tesisatı olan neredeyse tek yapıydı. Özgün tasarımı

günümüzde de muhafaza eden Pera Palace Hotel Jumeirah konuklarını bir zaman yolculuğuna davet ediyor. Konaklamak için bu oteli tercih eden müşteriler tarihi yapının kapısından içeri girer girmez 1900'lü yılların atmosferi ile kucaklaşıyorlar. Otelin mekanik ve elektrik donanımları, kapı kolları, mekan dizaynı, elektrikli asansörü ve daha bir çok ayrıntı orjinalitesini koruyor.

Krallar, devlet adamları ve ünlü şahsiyetler...

Atatürk, İsmet İnönü, Başbakan Adnan Menderes'in de aralarında bulunduğu bir çok politikacıyı ağırlayan Pera Palas koridorları Şah Rıza Pehlevi, İngiliz Kralı 8. Edward, Bulgar Kralı Ferdinand, Yugoslavya Devlet Başkanı Tito ve Jacqueline Kennedy gibi pek çok özel konu-

ğün adımlarıyla da tanıştı. Cinayet romanlarının usta kalemi Agatha Christie'nin İstanbul macerasının da başrolüne gelip yerleşen Pera Palas sadece konukları ile değil geçmişinde barındırdığı akıl almaz hadiselerle de adından sözettiriyor.

Kapıdan kovulan Bodosaki'nin intikamı acı oldu

İşte mevzu bahis hadiselerden biri; Sene 1915. Zengin ve seçkin müşterilerin uğrak mekanı olan Pera Palas'ın kapısından hırpani görünümlü, perişan bir adam girer ve resepsiyona giderek bir oda ister. Ancak talebi kabul görmez ve müşterileri rahatsız etmeden çıkıp gitmesi için uyarılır. Niğde Rumlarından Mersin'de değirmencilik yapan ve oldukça varlıklı bir adam olan Petros Bodosaki maruz kaldığı bu hakarete içerler. Görüntüsü ne-

deniyle bir ön yargıya kurban edilen yaşlı adam görevlilerce dışarı atılır. Karşılaştığı bu haksızlığa çok öfkelenen Bodosaki'nin intikamı çok acı olacaktır, çünkü vakit kaybetmeden harekete geçer ve kapısından kovulduğu oteli satın alır. 16 Ekim 1919'da

oteli oğlu Hacı Toma Anastasiadis'e devreder. İlerleyen yıllarda ise maliyeye olan iki milyon lira vergi borcu ödenemeyince otel haciz altına alınır. Pera Palas açık arttırmayla satılmasınınca 30 kasım 1923'te devlet eliyle işletmeye açılır.

Mustafa Kemal ve General Harrington

İstanbul'un işgal günleri; başta General Harrington olmak üzere bir kısım işgal kumandanları Pera Palas'ta salonunun bir köşesinde otururlar. Mustafa Kemal nedense dikkatlerini çeker. Kim olduğunu soruşturdular. 'Mustafa Kemal' olduğunu öğrenirler. Onlar için Mustafa Kemal, Birinci Dünya Savaşı'nın en ünlü şahsiyetlerinden biridir. Yabancı dillerde Çanakkale Savaşı'ndan bahseden ve daima Mustafa Kemal'in isminde düğümlenen kitaplar, yazılar, o zaman bile bir kitaplığı doldururdu. Kendisine haber göndererek, masalarına davet ederler. Ama Mustafa Kemal'in cevabı hem nazik, hem kesindir:

"Burada ev sahibi olan biziz. Kendileri misafirdirler. Onların bu masaya gelmeleri gerekir."

Doğal olarak gerek Mustafa Kemal, gerekse Harrington yerinden kımıldamaz...

Bir ülkenin kaderi Pera Palas'ta çizildi

Pera Palace Hotel'in kuşkusuz gelmiş geçmiş en değerli misafiri Mustafa Kemal Atatürk'tü. İlk kez 1917'de otele gelen ve o tarihten sonra pek çok kez burada kalan Atatürk'ün cephe dönüşü soluklandığı ve önemli konuklarını kabul ettiği Pera Palas Hotel, bir anlamda milli mücadele döneminin önemli kararlarının alındığı mekan olarak da dikkat çekiyor. Atatürk ve silah arkadaşlarının ülke kaderini tayin eden bir çok kararı da burada aldıklarını söylemek yanlış olmaz. Ulu önderin 101 numaralı odası, doğumunun 100. yılı olan 1981'de, kişisel eşyalarının da sergilendiği bir müze oda haline getirildi.

Ata'nın ölüm saati ve tarihi Hint Halısı'nda mı gizli?

101 numaralı odada yer alan eşyaların her biri büyük önem arz ediyor. Zira her bir eşya da Atatürk'ün yaşanmışlığı kendini hissettiriyor. Ancak bu eşyalardan biri diğerlerinden bir adım öne geçiyor değer bakımından. Atatürk'ün ölüm tarihi ile ilgili verdiği ipucu yıllar sonra farkedilen bu halı 1929 yılında bir

Hintli mihrace tarafından Atatürk'e hediye ediliyor. Halının üzerindeki saat motifi tam tamına 09:07'yi gösteriyor. Atatürk'ün ölüm saati 09:05 olarak bilirse de beyin, kalp durduktan sonra 2 dakika daha yaşayabildiği gerçeği üzerine uzmanlar 09:07'yi asıl ölüm saati olarak kabul ediyor. Yani halıdaki saat Atatürk'ün beyin ölümünün gerçekleştiği o zaman aralığını işaret ediyor. Halının üzerindeki 10 adet fil ise 10 Kasım'ı sembolize ediyor.

Agatha 11 gün boyunca nerede ve kiminleydi?

Cinayet romanları yazarı Agatha Christie 1926-1932 yılları arasında İstanbul'u pek çok kez ziyaret eder ve her defasında Pera Palas Hotel'in 411 numaralı odasında konaklar. Hatta "Orient Express'te Cinayet" adlı eserini burada kaleme alır. 1926'da Londra'da birden bire ortadan yokolan ve 11 gün boyunca sırta kadem basan ünlü yazarın bu kayboluşu üzerine bir çok varsayım ortaya atılmış, hatta o tarihlerde henüz boşandığı eşinin bu durumla ilgisi olduğu rivayet edilmişti. Günler sonra ortaya çıkan Christie, 11 günlük sırrı açığa çıkaracak bir anahtardan sözetmişti.

Kennedy yangın merdivenlerinden kaçırıldı

Jacqueline Kennedy 1983 yazında gizlice Pera Palas'a gelmeyi planlar. Havaalanında basın mensupları tarafından farkedilince bir kovalamaca başlar. Otel yönetimi basın çemberini yarar ve konuğunu odasına çıkarır. Ertesi gün Kanlıca'da yoğurt yemek ve İstanbul'u gezmek isteyen Kennedy, otelin kapısının önünde adeta barikat kuran gazetecileri atlatmak için yangın merdiveninden çıkarak otelden ayrılır. Tüm gün dilediğince gezer ve keyifli bir şekilde otele geri döner. O geldiğinde basın mensupları lobi de uyumaktadırlar.

411 numaralı oda

Agatha Christie'nin 11 günlük kayboluşunun sırrını çözmeye kararlı olan Warner Brothers yetkilileri, ünlü Medyum Tamara Rand'den bir ruh çağırma seansı düzenlemesini isterler.

Pek çok seçkin ismin de iştirak ettiği seansta Agatha'nın ruhunun geldiği iddia edilir ve ruh; 11 günlük kayboluşun sırrını Pera Palas'ın 411 numaralı odasında bulunan bir anahtarın çözeceği söyler. Bu gelişme üzerine

Warner Brothers yetkilileri ve beraberlerindeki yerli yabancı basın mensupları 7 Mart 1979'da Pera Palas'taki 411 numaralı odaya gelirler. Bir kaç dakika sonra Londra'daki Tamara Rand ile telefon bağlantısı yapılır. Medyumun yönlendirmesiyle, odanın giriş kapısının dibindeki yer döşemeleri sökülür ve zemin ile duvarın birleştiği yerde paslı bir anahtar bulunur. Otelin o zamanki sahibi Hasan Süzer'in el koyduğu ve karşılığında 2 milyon dolar talep ettiği bu anahtar için Warner Brothers

General Voroşilov Pera Palas'ta ağırlandı

Sovyet orduları başkomutanı General Voroşilov Kasım 1933'te İstanbul'a resmi bir ziyarette bulunur. 7 Kasım tarihli Cumhuriyet Gazetesi'nde Voroşilov'un Pera Palas'ta istirahat ettiği ve aynı gün İstanbul Ticaret Odası'nın Rus Başkomutan onuruna otelde 90 kişilik bir ziyafet verdiği bildirilir.

Cumhuriyet gazetesi, 7 Kasım 1933.

yetkilileri olumsuz cevap verirler. Nereyi açtığı keşfedilemeyen anahtar şimdilerde bir banka kasasında muhafaza ediliyor.

En özel konuk Medyum Tamara Rand

Agatha Christie'nin Pera Palas'ta kaldığı oda orjinal hali korunarak bu güne kadar muhafaza edildi. Yerli yabancı konukların yoğun ilgi gösterdiği bu odanın kuşkusuz en özel misafiri Medyum Tamara Rand'di. Gerçekleştirdiği ruh çağırma seansından 22 yıl sonra 2001'de Pera Palas'a gelerek 411 numaralı odada kalan Rand'in oldukça duygusal bir zaman dilimi yaşadığını anlatır o zamanki otel personeli.

Dönemin ünlü sinema sanatçısı Cecile Sorel Pera Palas'ta

Vatan Gazetesi, dönemin ünlü sinema ve sahnede sanatçısı Cecile Sorel'in Pera Palas ziyaretini şu satırlarla sunar okuyucusuna: Vatan gazetesi muhabiri; Artık akşam olmuştu, Pera Palas'ta kendisine ayrılan büyük salonda beni kabul etti Madam Sorel. Orta kanapede ayaklarını altına almış oturuyordu. Pembe ince dezabiye üzerine beyaz kürkle süslü pek nefis bir manto giymişti. Bütün bir servet olan üç sıra inci gerdanlığı, pembemsi rengiyle gözleri okşayan pek büyük taneli inci küpeleriyle ziyaretçilerin dikkatini çekiyor ve bütün bu ihtişam üstünde güzel yüzünün asil ifadesi gözleri kamaştırıyordu..."

Vatan gazetesi, 20 Kasım 1924.

17 Aralıkta gerçekleştirilen ve modern bir darbe niteliği taşıyan operasyon bir çok soru işaretini de kamuoyunun gündemine taşıdı. Ekonomik anlamda Türkiye Cumhuriyeti'ne ciddi zararlar veren, toplumsal birlik ve barışın temeline dinamit koyan operasyonda henüz yanıt bulamayan sorular pek çok sivil toplum kuruluşu tarafından da dile getirildi.

17 Aralık 2013 günü başlatılan, İstanbul Emniyet Müdürlüğü Organize Suçlarla Mücadele ve Mali Şube Müdürlüğü ekipleri tarafından gerçekleştirilen operasyon gerek niteliği gerekse gelişim süreci ile modern bir darbe girişimi olarak nitelendiriliyor.

Aralarında iş adamları, bürokratlar, banka müdürleri, kamu görevlileri ve üç bakanın oğullarının da olduğu 49 kişinin usule aykırı olarak aynı gün içinde yakalanıp, sorgulanıp,

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, 17 Aralık ve 25 Aralık darbe girişimlerinin tüm detaylarını Brüksel seyahatinde AB yetkililerine anlattı.

mahkemeye çıkarılıp tutuklanmaları ise adli sürecin alışılmışın dışında uygulandığını gözler önüne seriyor.

İkinci dalgada 25 çuval belgenin açılmadan hemen gözaltı talimatı verilmiş olması ise konu ile ilgili düşündürücü bir başka ayrıntı.

Bu gelişmelerden haberdar olan Turan Çolakkadı'nın (Eski İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı) görevlendirdiği 4 savcı söz konusu çuvaların mühürlerini sökerek belgeleri inceledi.

Kriz ortamı yok

17 Aralık'ta başlayan süreç bir yolsuzluk operasyonu olmaktan öte Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini, Türk Ekonomisi'ni hedef alan bir yıpratma, yıldırma stratejisi olarak göze çarpıyor. Keza amacına ulaşamayan bu modern darbe girişiminin akabinde yaşanan gelişmelerin ekonomiye yansımaları da bu realiteyi doğrular nitelikte.

Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, 17 Aralık operasyonu ve sonrasında

da, borsada 5 haftalık sürede halka açık şirketlerin toplam değerinin 46 milyar 542 milyon dolar düştüğünü belirterek, “Ancak ekonomik zeminde gerçekleşen bu gelişmeler kesinlikle bir kriz anlamı taşımıyor. Biz bu süreci de aşarız. Onu aşacak gücümüz birikimimiz, tedbirlerimiz var. Ekonomi üzerinde kalıcı bir hasar oluşmasına asla izin vermeyiz” açıklamasında bulundu.

Türkiye’yi siyasal, toplumsal ve ekonomik anlamda bir kaosa sürüklemeyi hedefleyen paralel yapı, hükümetin aldığı tedbirler ve iş dünyasındaki sağduyulu kitlenin desteği ile bu amacına ulaşamadı. Cumhuriyet tarihinin en önemli bürokratik darbesini önlenmiş oldu.

“Halkın seçtiği iktidar, ayak oyunlarıyla düşürülemez”

Türkiye üzerinde oynanan oyunların ve modern darbe girişiminin farkında olan ve sağduyulu yaklaşımları sayesinde olası bir kaosu önleyen iş dünyasının güçlü isimleri de gelişmelere karşı hükümet safında yer aldı.

Sağduyulu işadamlarından çağrı

TOBB, TESK, TOBB, TZOB, TÜRK-İŞ, TİSK, HAK-İŞ ve MEMUR-SEN temsilcileri imza attıkları ortak bildiri ile “Yolsuzluk ve paralel devlet iddiaları, toplumsal barışı ve istikrarı tehdit etmekte, demokrasiye ve iç barışımıza açık şekilde tehlike oluşturmaktadır” cümleleriyle hükümetin duruşuna destek verdi.

Aralarında TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu’nun da bulunduğu birçok işadamlarının katılımıyla gerçekleşen basın açıklamasında, 17 Aralık operasyonu ile başlayan sürecin toplumsal barış ve istikrarı tehdit ettiği vurgusu yapıldı.

“76 milyonun geleceğinden bahsediyorum”

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, 17 Aralık süreciyle birlikte özellikle muhalefetin sergilediği yaklaşım ve duruşu eleştirerek, modern darbe girişiminin Türk ekonomisinin 120 milyar dolarlık bir hasar verdiğini kaydetti.

Ülkede yaşanabilecek bir siyasal, ekonomik ve toplumsal kaos neticesinde kaybedenin tüm ülke olacağı gerçeğine dikkat çeken Bakan Taner Yıldız, muhalefetin böyle bir gelişme neticesinde memnuniyet duyacak durumda olduğunu ifade ederek, “76 milyonun geleceği olan bir konudan bahsediyorum. O yüzden bu yalnızca bizim iktidar mücadelemiz değil. Bu ülkenin bekası ve geleceğiyle, istikbaliyle alakalı konudur. Bizler buna seyirci kalamayız. Bu ülkenin idaresine yapılan irade tarafımızdan daha güçlü bir şekilde inşallah bu ülkede hissedilecektir. İster yurt dışından, ister yurt içinden olsun şimdiye kadar Türkiye üzerinde oynanan oyunların hepsinin farkındayız. Bizlerin bulunup bulunmaması çok önemli değil ama Türkiye’nin artık doğrulardan vazgeçmemesi önemli. Türkiye doğruları yaptığı kadar güçlenen güçlendiği kadar da daha çok doğruları yapma kabiliyet ve kapasitesine ulaşan bir iktidarla beraberdir.” şeklinde konuştu.

“Türkiye’nin yükselişinden rahatsız olan ülkeler var”

Istanbul Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ç.Ali Kopuz, 17 Aralık Operasyonu sonrası yaşanan süreci değerlendirerek, “Halkın seçtiği iktidarın, ayak oyunlarıyla düşürülmeye çalışılmasını reddediyoruz. Uluslararası alanda faaliyetlerini giderek genişleten ve Türkiye bölgesinde finansal bir aktör olması için gayret eden bir bankamızın, faaliyetlerini engelleme girişimini reddediyoruz” dedi.

Türkiye’de yaşanan son olayların, tıpkı Gezi olayları gibi Türkiye’nin istikrarına yönelik bir saldırı olduğunu söyleyen Başkan Kopuz, “Gezi olaylarının ikinci perdesi ile karşı karşıyayız. Bu olayların arkasında, Türkiye yükseldikçe, sıralamada

yer kaybeden ülkeler var” dedi.

Bir operasyon yapıldığını ama, faturanın yine Türk halkına çıktığına dikkati çeken Kopuz, “Yolsuzluk ve rüşvet operasyonu sürecinde, Borsa İstanbul’da hisseleri işlem gören şirketler 20 milyar dolar değer kaybetti. Halk Bankası’nın değeri 1,5 milyar doların üzerinde değer kaybetmiştir. TL yüzde 2,5 değer kaybına uğrarken, faiz hadleri 75 baz puan arttı. Türkiye’nin yükselen değer olarak, Dünya Bankası tarafından da tescillenen ‘sürdürülebilir büyüme’ başarısı baltalanmaya çalışıldı. Başımızı ellerimizin arasına alıp düşünelim; bu durum kime veya kimlere yaradı?” sorusunu yöneltti.

Hükümetin arkasında olduklarını belirten Kopuz, “Türkiye’de siyasi değişikliğin tek adresi sandıktır. Türkiye birtakım operasyonlarla hükümet değiştirecek bir ülke değil artık. Operasyon olmuş, adı operasyonlarda geçen bakanlar istifa etmiştir. Konu adliyeye intikal ettiğine göre söylenecek başka bir şey yoktur. Yeni kabine hayırlı olsun” dedi.

Döviz kurlarındaki yükselişin, TL'nin değer kaybının geldiği nokta, 170 milyar dolara yakın açık pozisyon riski taşıyan reel sektör için önemli bir risk unsuru oluşturmakta. 2013 yılı nisan ayı sonunda geçerli olan kurlar dikkate alındığında, TL'nin yüzde 25 civarında değer kaybetmiş olması, Türk şirketlerine 73 milyar TL ek yük getirmiş durumda.

Ekonomi Yönetimimiz, 22 Mayıs'la birlikte küresel piyasaların gündemine oturan FED 'tapering' sürecinin, 30 Mayıs ve 17 Aralık süreciyle tırmanan siyasi belirsizliğin piyasalar üzerindeki etkisini kalıcı görmüyor. Bu doğrultuda, yılın ilk çeyreği tamamlandığında, küresel finans sisteminde FED'in tahvil alım programını azaltmasından kaynaklanan volatilitenin (dalgalanmanın) etkisinin ciddi ölçüde azalacağı, 30 Mart seçimlerinden çıkacak sonuç doğrultusunda da, siyasi istikrarla ilgili algının yeniden güçleneceği düşünülüyor. Yukarıda ifade ettiğimiz piyasa analizinin ışığında, TCMB'nin politika faiz oranlarını yükseltmesi ile, Türkiye'nin elinin güçlendiren 'sürdürülebilir büyüme' hikayesinin zarar görmesi istenmemekte.

IMF'in, 2014 yılı büyüme tahminlerini yukarı çekmesi de küresel piyasalardaki beklentileri iyimserleştirme ve gelişmekte olan ekonomilere yönelik algıyı destekleme potansiyeli taşıyor. Gelişmiş ekonomilerin 2014 ortalama büyümesi-

nin, ekim ayındaki Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'na göre 0,2 puan iyileştirilmesi, Türkiye gibi gelişmiş ülkelere ihracat yapan ekonomiler için önemli. Özellikle, Euro Bölgesi için, 2014'de yüzde 1, 2015 için ise yüzde 1,4 büyüme öngörülmesi, Türkiye'nin ihracat bağlantıları açısından umut verici. Kaldı ki, sepet kurun geldiği seviye de, bir ölçüde Türk ihracatçısına destek oluyor.

Sahra Altı Afrika'sı ve İran Türkiye için umut kapısı

Sahra Altı Afrika'sı'nın hayli iddialı ortalama büyüme oranları ve Orta-Doğu Avrupa ile MENA Bölgelerinin yüzde 3 civarındaki büyümeleri, Türkiye'nin ihracat pazar çeşitlendirmesindeki çabaları açısından anlamlı. Kaldı ki, İran'ın nükleer tartışmasında anlaşmaya varması, Türkiye açısından kısa ve orta vadede İran pazarıyla ihracat bağlantıları ve enerji ithalat maliyetlerinin kısmen azalması anlamında da moral kazandırmış gözüküyor. İran'la artacak ticari ilişkilerin cari açık

Bu yazı, yazarın bağlı bulunduğu kurumun görüşlerinden ve düşüncelerinden bağımsızdır.

üzerindeki yapıcı etkisi göz ardı edilmemeli.

IMF Raporunda, gelişmekte olan ülke ekonomilerindeki zayıflık kaygı verici olarak nitelense de, gelişmiş ülke kaynaklı dış talebin bu ülkelerin büyümesini olumlu etkileyebileceği görüşüne de yer verildi. Kimi gelişmekte olan ülkedeki büyüme hızının potansiyele yakın olduğunun altını çizen IMF, daha fazla büyümenin yapısal reformlara hız verilmesiyle mümkün olabileceği görüşünü de savundu.

IMF Baş Ekonomisti Olivier Blanchard ise, “ tapering”in zamanlamasını uygun bulmakla birlikte, FED’in “erken çıkış”a daha yakın olduğunu düşünmediğini söyledi. Blanchard, düşük faizlerden kaynaklanan risklerin beklenenden daha çok olacağı senaryosuna ise düşük ihtimal verdi. Blanchard, ayrıca IMF’nin, Euro Bölgesi’nde en fazla yüzde 20 ihtimalle, durgunluğa bağlı olarak deflasyon riskini göz ardı etmediğini; bu nedenle, Avrupa Merkez Bankası’nın (ECB) talebin devamlılığını sağlayacak ve enflasyonun bir miktar yükselmesine izin verecek bir para politikasını yürütmesinin yararlı olacağını ifade etti.

Ekonomi Yönetimi ‘Road Show’da

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek’in 200’ün üzerindeki küresel yatırımcı ve fon yönetici ile Londra ve New

York’ta, kimi zaman bire bir, kimi zaman gruplar halinde gerçekleştirdiği bilgilendirme ve algı yönetimi toplantıları kritik önemdeydi. Başbakan Yardımcısı Ali Babacan’ın şubat ayı sonunda katılacağı G-20 Bakanlar Zirvesi de, Türkiye’nin dünya ekonomisinde doğru algılanması açısından kritik önemde olacak. Başbakan Erdoğan ise, gerek Brüksel, gerekse de Berlin temasları esnasında, Türk Ekonomi Yönetimi’nin içeride ve dışarıda süreçle ilgili düşünceleri anlattığını ve döviz kurları ve piyasalardaki dalgalanma salt 17 Aralık’a bağlanırsa, bunun yanlış olacağını belirtti. FED’in kararının etkilerine değinen Başbakan Erdoğan, Türkiye’deki mevcut piyasa dalgalanmasını, kendisinin zaten süreklilik arz edecek bir olay olarak görmediğini belirtti.

Türkiye’den para çıkışının sıkıntı verecek bir konumda olmadığını belirten Erdoğan, Türkiye’nin bu süreci rahatlıkla absorbe edecek konumda olduğunu hatırlattı. Erdoğan “inanıyorum ki bu çalışmalarla olay, çok daha farklı bir havaya girecektir. Bizim Brüksel seyahatimiz, bundan sonra liderlerle yapılacak karşılıklı görüşmeler, bizim atacağımız başka adımlar var, bu adımlarla birlikte de yine normale dönecektir diye düşünüyorum” diye sözlerine ekledi.

Reel sektörün açık pozisyonu en kritik riski oluşturmakta

Döviz kurlarındaki yükselişin, TL’nin değer kaybının geldiği nokta, 170 milyar dolara yakın açık pozisyon riski taşıyan reel sektör için önemli bir risk unsuru oluşturmakta. 2013 yılı nisan ayı sonunda geçerli olan kurlar dikkate alındığında, TL’nin yüzde 25 civarında değer kaybetmiş olması, Türk şirketlerine 73 milyar TL ek yük getirmiş durumda. Türk şirketlerinin, söz konusu açık pozisyonun en az yarısını döviz cinsinden hedge ettiğini ve kur riskini dengelediğini varsaysak bile, geri kalan değer, yöneltmesi gereken bir yük olarak karşımıza çıkıyor. Reel sektörün böyle bir fazladan yükü ise, ancak canlı bir piyasa ortamında yönetebilmesi söz konusu olacaktır.

Oysa, artan siyasi riskler nedeniyle, piyasanın şubat ayından itibaren canlılığını kaybetmesinden de endişe duyuluyor. Bu durumda, bilanço değerleri ve gelir tablosu performansları yakından takip edilen şirketlerin giderek daha fazla finansal sıkıntı çektikleri gözlenir ise, dolar- TL kuru, 2,4-2,5 TL düzeyine yükselir ise, Türk bankalarının da, kendi performanslarını riske atmamak adına, reel sektöre kullandıkları spot kredileri kapatmaları, ya da kısa vadeli reel sektör kredilerinin faiz oranlarını fazlasıyla yükseltmeleri gündeme gelebilir. Böyle bir gelişme, hiç şüphesiz, Türk ekonomisinin iç piyasa dinamikleri açısından yeni bir kırılma noktası tetikleyecektir. Bu nedenle, başta TCMB olmak üzere, Türk Ekonomi Yönetimi’nin kur riskini bertaraf edecek bir tutarlılık ve kararlılık içinde hareket etmesi, reel sektör ve piyasada en önemli beklenti olarak öne çıkıyor.

Söyleşi
Sultan Sansarcı

Fotoğraflar: Harun Raşid

“ÇEK YOKTU,
SENET YOKTU
AMA SÖZ VARDI...”

Ilhan Koyunseven, çocukluğunda mesleği icra eden esnafın şimdikinden çok farklı olduğunu belirterek, “Teknoloji günümüzdeki kadar gelişkin olmadığı için meşakkatli bir süreç sonrası ürettikleri mamulü tüketiciye ulaştırırdı babamlar. Ancak ticari açıdan son derece keyifli yıllardı. Çek yok, senet yok ama söz vardı o zamanlar esnaf arasında. İnsanlar birbirlerinin sözüne itimat eder, anlaşmalar yaparlardı. Ürünler, mamüller organikti. Artık organik diye bir şey yok” diyor.

İstanbul Ticaret Borsası Başkan Yardımcısı İlhan Koyunseven İSTİB’in hayata geçirdiği pek çok projede etkin olarak rol alan başarılı bir isim. Özellikle sosyal sorumluluk bilinciyle çıktığı yolda Türkiye’nin dört bir yanına İSTİB etiketiyle hizmet götürülen ve uğradığı her durakta gülümseyen yüzler ve mutlu yürekler tarafından uğurlanan İlhan Koyunseven, “Borsa çatısı altında insanımıza yararlı olmak adına çalışmalara

katılmak beni çok mutlu ediyor. Manevi olarak kendimi huzurlu hissediyorum” diyor.

“Günah diye süt satılmazdı”

İşadama kimliği ile de sektörde tanınan Koyunseven, süt ve süt ürünleri üzerine üretim yapan bir firmanın sahibi aynı zamanda. Babadan devraldığı bayrağı daha ileriye taşıma başarısı göstermiş bir isim. Sektö-

rel yolculuğunun doğduğu topraklar Doğu Anadolu. “Bu coğrafyada sütü ilk satın alan benim babamdır. 1950’li yıllarda bölgede kutsal olduğu gerekçesi ile süt satılmazdı. Çünkü sütü satmanın günah olduğu düşünülüyordu. Peynir yapıp satarlardı ama süt asla! Batıda değil ama doğuda yaygın olan bir inanıştı bu ve kuralı ilk çiğneyen kişi babam oldu” şeklinde konuşuyor.

“Ürünler, mamüller organikti”

Çocukluğuna tekabül eden o yılları gülümseyerek hatırlayan İlhan Koyunseven, “Teknoloji günümüzdeki kadar gelişkin olmadığı için meşakkatli bir süreç sonrası ürettikleri mamulü tüketiciye ulaştırırdı babamlar. Ancak ticari açıdan son derece keyifli yıllardı. Çek yok, senet yok ama söz vardı o zamanlar esnaf arasında. İnsanlar birbirlerinin sözüne itimat eder, anlaşmalar yaparlardı. Ürünler, mamüller organikti. Artık organik diye bir şey yok. Başdöndürücü bir hızla gelişen teknoloji hayatımızın her alanına girdi ve yazık ki beraberinde de bir çok olumsuzluğu getirdi” diyor.

“Adil olun, haksızlığa boyun eğmeyin”

İş ahlakı ve adalet duygusunun kariyerini şekillendiren unsurlar olduğunu kaydeden Koyunseven, “Hem işimizde hem de özel hayatımızda dini, dili, ırkı, mezhebi ne olursa olsun karşımızdakini insan olarak değerlendirmemiz gerektiğini öğretti babamız bize. ‘Haksızlığa boyun eğmeyin ve kimseye haksızlık yapmayın, adil olun’ öğütleriyle büyüdük. Çünkü para, pul önemli değil, bu piyasadan neler geldi geçti ama iş ahlakı önemli, bu erdem sonradan kazanılmıyor, para ile alınmıyor, gramajı yok, çok farklı bir şey” şeklinde konuşuyor.

“Allahısmarladık demek istersem...”

Orta ölçekli bir firma olduklarını belirten İlhan Koyunseven, “Büyüme gereksinimi duymadık. Böyle bir genişleme için kredi almak lazım, oysa ben borçtan, krediden çok korkan biriyim. Risk almak istemedim, başımı yastığa koyduğumda huzurlu

olmak isterim. Ancak bu durumdan şikayetçi de değilim, çünkü kaliteli bir üretime ve huzurlu bir iş ortamına sahibim. Daha ne isterim ki? Üstelik işi bırakıp Allahısmarladık demeye niyet edersem bunu yaparım çünkü eksi bakiyem yok” diyor.

“Neden ağır yaptırımlar getirilmiyor?”

Sektörde bir çok sıkıntı olduğunu vurgulayan Koyunseven, “Ancak beni en çok rahatsız edenlerden birini aktarmak istiyorum. Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı sitesine girdiğiniz zaman orada hileli ürün satan firmaların isimleri yayınlanıyor. Ancak 6 ay sonra yeni bir liste hazırlanıyor, bakıyorsunuz listenin yarısı yine aynı firmalardan oluşuyor. Bu düşündürücü bir durum. Bunun bir yaptırımını olmalı. Madem firmaların hileli mal sattığı afişe edilerek belirtiliyor, neden ağır yaptırımlar getirilmiyor ve aynı firmalar yine listede. Cezalar yetersiz” şeklinde konuşarak tepkisini dile getiriyor.

Türkiye'nin tohum ithalatı yapmasından duyduğu rahatsızlığı dile getiren İlhan Koyunseven, “Yurtdışından her sene tohum satın alıyoruz. Biz neden kendi tohumlarımızı yetiştirmeyelim? Bu amaçtan yola çıkarak borsamız kapsamında var olan 60-70 yıllık organik tohumlarımızı filizlendirdik ve ektik. 33 çeşit olan tohumlarımızın gelişimini takip ediyoruz” diyor.

Ama fındık borsası Almanya’da

Dünyadaki fındık üretiminin yüzde 60-70'inin Türkiye'ye ait olduğunu hatırlatan Koyunseven, “Buna rağmen fındık borsası Almanya’da. Bazı ürünler Türkiye’den ucuz fiyata satın alınıp Hamburg Borsası’nda bire

Borsa çatısı altında olmaktan mutluyum

İstanbul Ticaret Borsası çatısı altında olmanın kendisini çok mutlu kıldığını kaydeden İlhan Koyunseven, “Kurumumuz bünyesinde önemli çalışmalara imza attık. En son Engelli Girişimciler projemiz vardı, KOSGEB’le birlikte hayata geçirdiğimiz. Bunun yanısıra okullara yönelik yardım projelerimiz var. İhtiyaç sahibi öğrencilerimize ve okullarımıza akıllı tahta projeksiyon aracı vs. alıyoruz ve bizzat kendi elimle teslim ediyorum yardım malzemelerini. Borsa çatısı altında insanımıza hizmet vermek beni çok mutlu ediyor. Manevi olarak kendimi mutlu, huzurlu hissediyorum. Borsa benim için bir çok güzel kapıyı açan anahtar gibi, bazı özel insanlara ve yerlere ulaşabiliyor, hizmet verebiliyoruz” diyor.

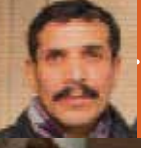
beş fiyatına satılıyor. Biz üretimde söz sahibi isek neden piyasa fiyatını ülkemizde belirlemeyelim? Biz bunların önüne geçebilmek için adımlar atıyoruz. Bu konuda Gümrük ve Ticaret Bakanlığı da güzel bir çalışma yapmış, yetkilileri bizim çabamıza destek veriyorlar” diye konuşuyor.

“Kendi ırkımızı yetiştirmeliyiz”

Hayvancılık sektöründeki sorunlara da dikkat çeken İlhan Koyunseven, “Hayvancılıkta ırklarımızın değişmesi lazım. Ya yurtdışından yeni bir ırk getireceğiz ve bu ırk üzerine çalışacağız ya da iyi bir ırk yakalayıp onu devam ettireceğiz. Küçükbaş hayvancılık neredeyse yok olmaya yüz tuttu, çünkü artık meralar yok. Batıda yer kalmadı doğuda ise terör korkusu nedeniyle birçok yere hayvanlarını götüremiyor köylüler. Ancak çözüm süreciyle değişecek bu durum. Öte yandan Orman Genel Müdürlüğü hayata geçirilecek kimi projeler için her yıl 500 dönümlük araziyi bir kişi veya firmaya 49 yıllığına veriyor. Bu konuda seçici olmalılar. Sağlam projelere destek vermeliler” diyor.

Yeni proje yolda

İstanbul Ticaret Borsası Başkan Yardımcısı İlhan Koyunseven en çok tüketilen ürünlerden biri olan ceviz ile ilgili yeni bir projesi olduğunu belirterek, “Karlı da bir yatırım olacağına inandığım bu proje için önce bir arazi bulup bodur ceviz fidanlarını dikip, yetiştirmeyi düşünüyorum. Ceviz için yurtdışına çok para ödüyoruz. Bir ülkenin kurtuluşu ihracattır, ihracatın maddesi de üretimdir. Toprağımız var, suyumuz var, müsait bir coğrafyamız var neden biz üretmeyelim, neden dışarıya para verelim?” şeklinde konuşuyor.

PORTRE
Sultan Sansarcı

Fotoğraflar: Harun Raşid

“ Benim tezgah Millet Meclisi gibi ”

Ayakkabı boyacılığı yaparak hayatını kazanan Ali Filan ‘müşteri daima haklıdır’ düsturunu ilke edinen esnafın her zaman kazançta olduğunu belirterek, “Müşteriler gelir, bazen sıkıntılarını anlatırlar. Tatlı dilli ve hoşgörülü olmak mecburiyetindediniz. Zor müşterilerimiz oluyor bazen, üslupları oldukça saygısız ama tolere ediyoruz, alttan alıyoruz. Burası meclis gibi, halkın sesi burda yükseliyor. Herkes sıkıntılarını, politik görüşlerini, eşiyle kavgalarını, siyasi partilere olan öfkesini bu tezgahta bırakıp gidiyor” diyor.

Sirkeci’de yer alan Tarihi Büyük Postane binasına yolu düşenler etraflarına biraz dikkatli bakarlarsa onu hemen farkedebilirler. Bir köşede kendine kurduğu küçük, sevimli dünyasında hem işini yapan hem de hayatı gözlemleyen ayakkabı boyacısı Ali Filan 1957’den bu yana aynı yerde müşterilere hizmet vermeye devam ediyor.

“Bir gün bu tezgahın arkasına geçmeliyim”

İlk kez boyacı tezgahının arkasına geçtiğinde 8 yaşında olduğunu anlatan Ali Filan, “Sene 1957. Babacığımın peşine takılıp geliyorum ve işte

tam bu köşede tezgahı açıp müşteri bekliyor rahmetli. Sürekli gözlemliyorum onu, boyayı nasıl sürüyor, fırçayı nasıl tutuyor, cilayı nasıl sürüyor? Arada bana da fırsat veriyor öğrendiklerimi uygulamam için. O anlardaki keyfimi ve gururumu anlatamam. Daha o zamanlar kafama koydum bir gün bu tezgahın ardına geçmeyi” diyor.

“Büyük Postane’nin merdivenlerinde soluklanırdık”

Ağabeyleri ile birlikte çocukluklarının buralarda geçtiğini anlatan Filan, sözlerini şöyle sürdürüyor, “Babam müşterilerin ayakkabıla-

rını boyardı, biz de kah onun yanında kah civarda koşar oynardık. Ağabeylerim ve ben bir anlamda burada büyüdük diyebiliriz. Büyük Postane’nin çevresinde ebecilik oynadığımızı, yorulunca da merdivenlerinde soluklandığımızı hatırlarım. Yıllar böyle gelip geçti. Bir dönem bizler ayakkabı boyacılığını bırakıp başka iş kollarına yöneldik ama babam devam etti.”

Neşeli tavırlarının arkasında anlamını çözemediğim bir hüznü var Ali Filan’ın. Yüzüne yansıyan tebessümüne tezat gözlerindeki keder belki geçmiş acılardan, belki gelecek kaygısından, tahmin etmek güç.

“Aldığım para helal olmaz”

İşine ve kendine saygısı olan insanlara özgü bir duruşu var Ali Filan'ın. Belli ki mesleğini çok severek yapıyor. Ritmik hareketlerle boyayı ayakkabıya sürüyor. Üstelik dokunuşları son derece yumuşak. Neredeyse incitmekten korkarcasına sallıyor fırçayı. Ayakkabı boyamıyor, dans ediyor sanki, “Müşteri bu tezgahdan memnun kalmaz ise aldığım para helal olmaz” diyecek kadar ilkel bir yaklaşımı da var.

“Oysa çocukluğumda esnaf da müşteri de ne saygılıydı”

Çocukluğundaki müşterilerin de esnafın da daha bir nazik, daha bir özenli olduğu analizini yapan Filan, “Eğer bir boyacı siftahını yapmış ise gelen başka bir müşteriyi henüz siftahını yapmayan diğer esnaf arkadaşına yönlendirirdi. Bir adalet duygusu bir iş ahlakı vardı o yıllarda. Şimdiki müşteri kapma telaşını ve rekabeti görüyorum da şaşkınlıkla izliyorum. Müşteriler ise kibar ve

saygılıydı. İnsanlar giyimlerine önem verirlerdi, ayakkabısı boyasız birini görmenize olanak yoktu neredeyse. O zamanlar ayakkabı boyatmak bir farklılıktı. Adamın ayakkabısında 2-3 tane yama var ama ayakkabısını mutlaka boyatırdı” şeklinde konuşarak geçmiş ile bugün arasında bir kıyas yapıyor.

“Bayrağı ben devraldım”

Babası çalışmayacak kadar yaşlanınca onu torunları ile vakit geçirsın,

dinlensin diye emekliye ayırdıklarını ve bayrağı kendisinin devraldığını ifade eden Ali Filan, “Çocukluğumda başladığım bu keyifli yolculuğa bir süre ara verdikten sonra yeniden devam etmeye başladım. Sürekli müşterilerimiz var, baba dostlarımız var, babam zamanında gelir ayakkabılarını boyatırlardı, hala gelirler. Mesela bu civardaki bankalardan, bu postaneden emekli olup yolu düştükçe gelen ve hem bizi ziyaret eden hem de ayakkabılarını boyatan çok müşterimiz var. Kahve içiyor, sohbetler ediyoruz, geçmişi yad ediyorlar. Tezgahtarımın köşesinde asılı bu eski fotoğrafları görüyor ve duygulanıyorlar” açıklamasında bulunuyor.

“İnsanlara dürüst davranacaksınız”

Her meslekte olduğu gibi ayakkabı boyacılığının da püf noktaları olduğuna değinen Filan, “İşi bileceksiniz ve insanlara dürüst davranacaksınız. Biz babadan ne öğrendiysek onu devam ettiriyoruz. Ayakkabıyı fırça boyar. Bizim fırçalarımız at kılı. Çoğu bilmez bunu. Kullandığımız boya, cila hepsi kaliteli olmalı. Tek cila vurup bırakanlar var, bizde ise cila ile başlanır, boyadan sonra yine cila ile bitirilir. Kullandığım fırçaların bir kaç 55 yıllık, babadan kalma. En yenisi 30 yıl öncesine ait. Bazılarını kullanmıyorum, saklıyorum, beni motive ediyor bu fırçalar. Teknoloji gelişiyor, hazır ayakkabı boyaları var, haliyle

bizim meslekte yavaş yavaş unutulmuş meslekler arasına giriyor, yapacak bir şey yok” diyor.

“Halkın sesi burdan yükseliyor”

Ali Filan ‘müşteri daima haklıdır’ düsturunu ilke edinen esnafın her zaman kazançta olduğunu belirterek, “Müşteriler gelir, bazen sıkıntıları anlatırlar. Tatlı dilli ve hoşgörülü olmak mecburiyetindediniz. Zor müşterilerimiz oluyor bazen, üslupları oldukça saygısız ama tolere ediyoruz, alttan alıyoruz. Burası meclis gibi, halkın sesi burda yükseliyor. Herkes sıkıntılarını, politik görüşlerini, eşiyile kavgalarını, muhalefet partisine olan öfkesini bu tezgahta bırakıp gidiyor. Terapi gibi onlar için. Futbol muhabbeti yaparlar. Ben yorum yapmam sadece dinlerim. Esnaf hiç bir konuya muhalif olmaz çünkü müşteri daima haklıdır” şeklinde konuşuyor.

“Hayattan yükselen sesleri dinledim”

Tezgahtarını açtığı köşeden hem mesleğini icra eden hem de akıp giden hayata, dönüp duran dünyaya tanıklık eden Ali Filan, “İhtilaller gördük, 12 Eylül döneminin sancılarını yaşadık. Ülkenin içinde bulunduğu çalkantıları, insanların acılarını, huzursuzluklarını, korkularını gözlemledik bu köşeden. Sevinçlere, ortak mutluluklara da tanıklık ettik. Kısacası tezgahtarımın arkasında hem ayakkabı boyadım hem hayattan yükselen sesleri dinledim” diyor.

Yetkililere gönderilen sessiz yardım çağlığı

Sağlık sorunları nedeniyle malulen emekliye ayrılan Ali Filan bu nedenle ağır işlerde çalışmadığını kaydederek, “Soğuk havadan da korunmam lazım ama burda çok zor. Kışın benim için oldukça sıkıntılı geçiyor. Kar ya da yağmur yağmışsa gelemiyorum ve o günlerde para kazanamıyorum haliyle. Tezgahtarım da gördüğümüz bütün eşyaları topluyor sırtıma yüklenip götürüyor, sabah da geri getiriyorum. Yani dükkanımızı sırtımızda taşıyoruz. Bu köşenin etrafı kapatılsa, soğuk ve yağışlara karşı daha korunaklı bir hale gelse ve ben her gün malzemelerimi toplamak zorunda kalmasam. O kadar isterdim ki” cümleleriyle sessiz bir yardım çağlığı gönderiyor yetkililere.

“Avrupa’nın en büyük tarım ülkesi haline geldik”

Başkan Ç. Ali Kopuz, tarım sektörünün ihracatta otomotiv ve tekstilin ardından 3.sektör olduğunu belirterek, “Türkiye tarımsal hâsılasını son 10 senede 23 milyar dolardan, 62,8 milyar dolara çıkarmıştır. Tarım sektörü son yıllarda üretim ve ihracat alanlarında rekor üstüne rekor kırmaktadır. Türkiye, bugün Avrupa’nın en büyük tarım ülkesi haline gelmiştir” dedi.

İSTİB Başkanı Ç. Ali Kopuz, ihracat rekorlarının kırıldığı ve yeterli stokların olduğu bir dönemde gıda krizi varmışcasına olumsuz bir gündem yaratılmasını eleştirerek, “Ülkemizde tarımla ilgili konular her zaman kamuoyunun gündeminde olumsuz şekilde yer almaktadır. Kurban bay-

ramı öncesinde et fiyatları ile ilgili spekülasyonları görmüştük. Şu anda ise, patates ve fasulye fiyatları ile ilgili spekülasyon haberleri ülkemizin gündemini meşgul ediyor. Ne yazık ki basın yayın organlarında, son birkaç gündür, ülkemizde bir gıda krizi varmış havası estiriliyor” dedi.

“Kazanan spekülatörler oldu”

Tarım ile ilgili olumsuz bir gündem yaratılmasının ardında bazı stokçuların ve spekülatörlerin fiyat arttırma çabalarının yattığını kaydeden Başkan Ç. Ali Kopuz, “Bakanlığın yaptığı açıklamaların ardından, birkaç gün içinde, fiyatlar yaklaşık-

yüzde 20 oranında düştü. Şimdi soruyorum: Bu fiyatlar birkaç gün içinde niye çıktı, niye indi? Bu kısa süre içinde bir takım spekülâtorler, bu işten önemli miktarlarda para kazandı ve bitti. Yaratılan spekülasyon hem tüccarımıza hem de vatandaşımızın ekonomisine zarar vermektedir” şeklinde konuştu.

“Türkiye güçlü bir tarım sektörüne sahip”

Tarım sektörünün ihracatta otomotiv ve tekstilin ardından 3. sektör olduğuna dikkat çeken Başkan Kopuz, “Türkiye, dünya tarımında 7. sırada, Avrupa’da ise 1. sıradadır. Türkiye tarımsal hâsılasını son 10 senede 23 milyar dolardan, 62,8 milyar dolara çıkarmıştır. Son derece güçlü bir tarım sektörüne sahiptir. Tarım sektörü son yıllarda

üretim ve ihracat alanlarında rekor üstüne rekor kırmaktadır ve tam 53 yıldan bu yana ilk kez 6 yıldır peşe büyüme kaydetmiştir. Türkiye, bugün Avrupa’nın en büyük tarım ülkesi haline gelmiştir” açıklamasında bulundu.

“Tarım makineleri ihracatı çok yetersiz”

İstanbul Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ç. Ali Kopuz, tarım makineleri ihracatı pazarında sahip olunan payın çok yetersiz olduğunu vurgulayarak, “Son 10 senede traktör imalatımızı 2’ye, ihracatımızı ise 3’e katladık. Dünya’daki 60 milyar doların üzerindeki tarım makineleri ihracatı pazarından sadece yüzde yarım gibi ufak bir paya sahibiz. Bu kesinlikle yeterli değildir. Öte yandan lisanslı depoculuk ve ürün ihtisas borsacılığının gelişmesiyle beraber üreticiler ürünlerini depolayabilecekleri sağlıklı ve sigortalı depo imkânına kavuşacaktır. Ürünlerini fiyatların düşük olduğu hasat dönemlerinde ellerinden çıkarmak zorunda kalmayacaktır. Bu sayede piyasada, arz ve talep den-

gesi ile fiyat istikrarı sağlanacaktır şeklinde konuştu.

“Ekonomik bir büyüme gerçekleşecek”

Türkiye Ürün İhtisas Borsası’nın hayata geçmesiyle tarım sektörü ve alt sektörleri için ekonomik bir büyüme gerçekleşeceğini belirten Başkan Ç. Ali Kopuz, “Kanaatim o’dur ki: 21. Yüzyılda fuarlar sadece alıcı ve satıcıların buluştuğu ürünlerin sergilendiği yerler olmakla kalmayacaktır. Günümüzde, fuarlar: organizasyonu, pazarlaması, insanları ve ihtiyaçları buluşturmasıyla bambaşka bir kültür oluşturmaktadır. Bu yıl sekizincisi düzenlenen Avrasya Tarım ve dördüncüsü düzenlenen Avrasya Hayvancılık Fuarları, inanıyorum ki zaman içerisinde büyüyecek ve hak ettiği yeri alacaktır” dedi.

Söleşî

Mesut Taşkın - Ali Yavuz Yiğit

BANKALAR

Haksız Olarak Tüketiciden

ÜCRET ALAMAYACAK

Gümrük ve Ticaret Bakanı Hayati Yazıcı, tüketicilerin haklarının her zamankinden daha dikkatle korunması gerektiğinin altını çizerek, “Yapılan yeni düzenlemeler ile tüketicilerin hak arama yolları kolaylaştırılarak, tüketicinin bilgilendirilmesi konusu ön plana çıkarıldı. Bürokrasi azaltıldı. Hakkaniyete uygun bir ceza sistemi oluşturuldu. Yapılacak düzenlemeyle bankaların tüketiciden haksız olarak aldığı ücret ve komisyonların önüne geçilecek” dedi.

Ülkemizde tüketicinin korunmasına yönelik hukuki düzenlemeler ilk kez 1982 Anayasası’nda yer aldı. Tüketici hakları 1995 yılına kadar genel hukuk kuralları çerçevesinde korunmaya çalışıldı. Ancak değişen ve gelişen satış teknikleri karşısında genel hukuk kuralları ile tüketicilerin korunması zorlaşınca, 1995 yılında çıkarılan 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile ülkemizde ilk defa özel bir yasayla tüketici hakları koruma altına alındı. Bu yasada 2003 yılında kapsamlı bir değişikliğe gidilerek tüketicilere yeni haklar getirildi.

Ancak zaman içinde, ticaretin değişen ve çeşitlenen biçimleri ile Borçlar Kanunu ve Ticaret Kanunu gibi hukuki düzenlemelerin tüketicilere getirdiği yeni haklar, Tüketici Kanunu’nda değişiklik yapılmasını elzem hale getirdi. Bu noktadan sonra tüketicinin yüzünü güldürmeye yönelik çalışmalara başlandı ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun 28 Kasım 2013’te Resmi Gazete’de yayımlandı.

Gümrük ve Ticaret Bakanı Hayati Yazıcı ile 6 ay sonra 28 Mayıs 2014’te yürürlüğe girecek olan söz konusu kanun ile ilgili bir söyleşi gerçekleştirdik...

Tüketicilerin hak arama yolları kolaylaştırıldı

Gümrük ve Ticaret Bakanı Hayati Yazıcı, yeni kanunun sadece tüketiciyi değil, üreticiyi hatta ülke ekonomisini korumaya yönelik olduğunu belirterek, “Tüketim dünyası karmaşık bir hal almış ve bu üretici ve tüketici arasındaki dengenin, tüketici aleyhine bozulmasına sebep olmuştur. “Tüketici hukuku”, işte bu bozulan dengeyi yeniden tesis etmeyi amaçlayan bir düzenlemeler manzumesidir” şeklinde konuştu.

Tüketici Kredisi ve Konut Finansmanı Sözleşmeleri

- *Kredi sözleşmesi imzalanmadan önce, tüketicinin sözleşme şartları hakkında bilgilendirilmesi zorunlu kılınmıştır.*
- *Tüketicilere, tüketici kredisi sözleşmesinden 14 gün içinde cayma hakkı getirilmiştir.*
- *Tüketicinin açık talebi olmaksızın, krediyle ilgili sigorta yaptırılması yasaklanmıştır.*
- *Bankaların, kredinin ödenmesi için açılan hesaplardan, sadece kredi ile ilgili işlemler yapılması durumunda tüketicilerden ücret ya da masraf talep etmesi yasaklanmıştır.*
- *Konut kredisi çeken tüketicilerimizin, bu kredilerini erken ödemeleri durumunda mevcut düzenlemelere göre; ödemek zorunda oldukları yüzde 2'lik erken ödeme tazminatının, kalan vadesi 36 ayı aşmayan kredilerde erken ödenen tutarın yüzde 1'ini geçemeyeceği, düzenlenerek önemli bir adım atılmıştır.*

Yeni kanun ile tüketicileri daha ileri seviyede korumaya yönelik tedbirler alındığına işaret eden Bakan Hayati Yazıcı, “Tüketicilerin hak arama yolları kolaylaştırılarak, tüketicinin bilgilendirilmesi konusu ön plana çıkarılmıştır. Öte yandan bürokrasi azaltılırken hakkaniyete uygun bir ceza sistemi oluşturulmuştur” dedi.

Özel bir ihtisas komisyonu oluşturuldu

Bakan Yazıcı eski kanun üzerinde bir kez daha değişiklik yapmak yerine, kapsamlı bir kanun hazırlamanın daha doğru olduğunu kaydederek, “Çünkü ancak yeni bir kanunla tüketicilerimizin haklarını günün ihtiyaçlarına göre korumak mümkün olacaktı. Yeni Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun, 76 milyon tüketicimizin yanı sıra tüm üretici ve satıcılarımızı da ilgilendiren çerçeve bir kanundur. Hazırlık sürecinde ilgili tüm paydaşlar ile müzakereler yaparak günün şartlarına uygun bir yasa hazırladık. Kanunda öngörülen değişiklikleri yapabilmek amacıyla 2011 yılında tüketici hukuku alanında çalışan akademisyenler ile Bakanlığımız yönetici ve uzmanlarından oluşan özel ihtisas komisyonu oluşturulmuştur” şeklinde konuştu.

Oluşan Özel İhtisas Komisyonu'nun, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı taslağının hazırlanması sürecinde şeffaf ve katılımcı bir süreç izlendiğini dile getirerek, “Başta sivil toplum kuruluşları olmak üzere, 96 kurum ve kuruluşun görüşü sorulmuştur. Ayrıca Bakanlığımız internet sitesinde kamuoyu ile paylaşılmış; Taslakla ilgili pek çok kurum, kuruluş ve tüketici görüşlerini bildirmiştir. Tasarı, TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu'nda 3- 4 Temmuz 2013 tarihlerinde gerçekleştirilen görüşmeler neticesinde kabul edilerek TBMM Genel Kurulu'na sevk edilmiştir” açıklamasında bulundu.

Bankalar tüketiciden haksız ücret alamayacak

Tüketici sözleşmeleri ile ilgili düzenlemeler hakkında bilgi veren Yazıcı, "Tüm tüketici sözleşmeleri 12 puntodan küçük olmayacak ve okunabilir düzeyde olacak. Sözleşme şartları tüketici aleyhine değiştirilmeyecek. Tüketiciden; yapılan sözleşmenin dışında, haksız olarak herhangi bir hizmet kalemi adı altında ek bir bedel talep edilemeyecektir. Tüketiciden talep edilecek her türlü ücret ve masrafa ilişkin bilgilerin, sözleşmenin eki olarak tüketiciye ayrıca verilmesi zorunluluğu getirilmiştir" ifadelerini kullandı.

Kredi kartı aidatı tarih oluyor

Gümrük ve Ticaret Bakanı Hayati Yazıcı, tüketicilerin en fazla mağduriyet yaşadığı alanların başında bankacılık hizmetlerinden alınan ücret ve komisyonların geldiğini hatırlata-

Finansal hizmetlerin mesafeli satışı

- Tüketicilerimiz, finansal hizmetlere ilişkin sözleşmelerden 14 gün içinde cayabilecektir.
- Devre tatil - devre mülkte tüketicilere yeni haklar getirilmektedir.
- Devre tatil kavramı anlaşılır hale getirilerek, devre mülkler ve alternatif tatil üyelikleri kapsama dâhil edilmiştir. Böylelikle devre mülkler de kanun kapsamına alınmıştır.
- Sözleşme kurulmadan önce, tüketicilerin sözleşme şartları ile ilgili bilgilendirilmesi zorunluluğu getirilmiştir. Sözleşme tarihinin tüketicinin kendi el yazısıyla yazılması ve sözleşmenin bir örneğinin tüketiciye verilmesi zorunlu hale getirilmiştir. Devre tatillerde cayma hakkı süresi 10 günden 14 güne çıkarılmıştır.
- Bakanlıkça projedeki devre sayısı ya da projenin toplam bedeli kriterine göre belirlenecek büyüklüğün üzerindeki projeler için bina tamamlama sigortası yaptırılması zorunluluğu getirilmiştir. Bina Tamamlama Sigortası; ilk defa bu kanunla birlikte hukukumuzda girmiştir.

Kanunun Özeti

- Tüketiciden; yapılan sözleşmenin dışında, haksız olarak herhangi bir ek bedel talep edilemeyecektir.
- Bankacılık işlemlerinde alınacak ücretler Bakanlığımızın görüşü alınarak BDDK tarafından belirlenecektir.
- Bankalar tüketicilere ücretsiz kredi kartı sunacaklardır.
- Bileşik faiz uygulaması yasaklanacaktır.
- Tüketicilerle yapılan sözleşmelerde firmalara sözleşme öncesi bilgilendirme yükümlülüğü getirilecektir.
- Tüketiciler kredi sözleşmeleri ile ilgili olarak isteği dışında sigorta yapmaya zorlanamayacak.
- Kredi sözleşmesi yapan tüketicilerin açık talimatı olmaksızın kredili mevduat hesabı açılmayacaktır.
- Ön ödemeli konut veya devre mülk satışlarında yapı ruhsatı ve bina tamamlama sigortası zorunluluğu olacaktır.
- Abonelik sözleşmelerinin feshi zorlaştırmayacak ve zamanında yapmaz ise tüketicilere sorumluluk yüklenemeyecektir.
- Gerçeği yansıtmayan indirimli satışlar yasaklanacaktır.
- Malların güvenli kullanımına ilişkin bilgilerin Türkçe olması zorunluluğu getirilecektir.
- Firmalar yasal garantinin yanı sıra ihtiyari garanti taahhüdünde de bulunabilecekler.
- Marka ismi vererek karşılaştırmalı reklam yapılması serbest hale getirilecektir.
- Haksız ticari uygulamalara ilişkin AB Yönergesi iç hukukumuzla aktarılarak bu alandaki aykırı uygulamalar denetlenecektir.
- Reklam Kurulu başkanına tedbiren durdurma yetkisi verilerek tüketiciler aldatıcı reklamlara karşı daha hızlı korunacaktır.
- Reklam konseyi kurularak sektörler işbirliği sağlanacaktır.
- Tüketici Hakem Heyetlerine raportör kadrosu istihdamı sağlanarak tüketici şikayetleri daha kısa sürede çözüme kavuşturulacaktır.

rak, “Bankacılık işlemlerinde; faiz dışında hangi hizmetlerden ücret, komisyon ve masraf alınacağı hususu, Bakanlığımızın görüşü alınarak BDDK tarafından belirlenecektir. Bu da yine ilk defa uygulamaya koyduğumuz bir maddedir ve çok önemlidir” dedi.

Yeni yasal düzenlemelerle kredi kartı aidatı ile ilgili karmaşanın da sona ereceğini belirten Bakan Hayati Yazıcı, “Kart çıkaran kuruluşlar tüketicilere yıllık üyelik aidatı ve benzeri isim altında ücret tahsil etmedikleri bir kredi kartı sunmak zorunda olacaktır” şeklinde konuştu.

Tüketici sözleşmeden dönebilir

Cayma Hakkı Süreleri'nin yeniden düzenlendiğini kaydeden Bakan Yazıcı, “Kapıdan yapılan satışlarda ve mesafeli satışlarda 7 gün, devre tatil sözleşmelerinde ise 10 gün olan cayma süreleri 14 güne çıkarılmıştır. Daha önce uygulamada olmayan bazı alanlarda cayma sürelerini ilk defa uygulamaya koyduk” dedi.

Yazıcı, ayıplı mal ve hizmette tüketiciye sağlanan hakların genişletildiğine dikkat çekerek sözlerini şöyle sürdürdü: “Mevcut kanunda olduğu gibi; ayıplı mallarda satıcının sorumluluğu taşınır mallarda, malın tesliminden itibaren 2 yıl, taşınmaz mallarda ise 5 yıl olarak belirlenmiştir. Yeni ve önemli bir uygulama; zaman aşımı süresi içerisinde kalmak kaydıyla, ilk 6 ay içinde ortaya çıkan ayıplarda malın ayıplı olmadığını satıcı ispat edecektir. Ayıp; ağır kusur veya hile ile gizlenmişse, zaman aşımı süresinden yararlanılamaz.”

“Kampanyalı Satış İzin Belgesi” kaldırıldı

Bakan Yazıcı, maketten satışta a ilişkin tüketiciyi daha ileri tüketiciyi koruyan tedbirlere de değinerek, “Yapı

ruhsatı alınmadan, tüketicilerle ön ödemeli konut satışı sözleşmesi yapılamayacaktır. Marketten satışlarda mevcut kanunda bulunan ve yeniden düzenlenen alanlar ise şöyledir: Mevcut Kanunda 30 ay olan konutun teslim süresi 36 aya çıkarılmıştır. Cayma hakkının dışında devir ve teslim tarihine kadar tüketiciye, belli masrafları ve sözleşme bedelinin yüzde 2'sine kadar tazminat ödemek suretiyle sözleşmeden dönme hakkı verilmektedir. Öte yandan Bakanlığımız tarafından verilen "Kampanyalı Satış İzin Belgesi" kaldırılmıştır" dedi.

Kapıda satış için yetki belgesi alınacak

Mağduriyetlerin en çok yaşandığı "Kapıdan Satışlar" konusunda yapılan değişikliklerin tüketiciyi memnun edeceğini ifade eden Bakan Hayati Yazıcı, "İşyeri dışında satış yapacaklar, mevcut uygulamada olduğu gibi Bakanlıktan "yetki belgesi" almak zorunda olacaktır. İşyeri dışında kurulan sözleşmeler imzalanmadan önce, tüketicilerimizin sözleşme şartları ile ilgili bilgilendirilmesi zorunlu tutulmuştur. Sözleşme tarihi, tüketicinin kendi el yazısıyla yazdırılacak ve sözleşmenin bir örneği tüketiciye verilecektir. Tarihi, tüketicinin yazması önemlidir ve dikkat edilmesi gereken bir husustur" şeklinde konuştu.

İnternet, telefon, katalog gibi yollarla mesafeli olarak yapılan satışlarda mesafeli sözleşme kurulmadan önce tüketicinin, sözleşme şartları hakkında bilgilendirilmesi gerektiğini belirten Bakan Yazıcı, "Mesafeli sipariş edilen ürünler en geç 30 gün içinde tüketiciye teslim edilecektir. Mevcut 7 günlük cayma hakkı süresi 14 güne çıkarılmaktadır. Satıcı ve sağlayıcı, tüketiciyi cayma hakkı konusunda bilgilendirmeye; tüketici 14 günlük süreyle bağlı olmayacaktır" açıklamasında bulundu.

Elektrik, su, doğalgaz abonelerine...

Tatilcilerin sıklıkla tercih ettiği "Paket Turlar"la ilgili sözleşme kurulmadan önce, tüketiciye ön bilgilendirme amaçlı broşür verilmesinin zorunlu hale getirildiğini kaydeden Yazıcı, "Tüketicilere, paket tur sözleşmesinin esaslı unsurlarından birinin değişmesi halinde sözleşmeden dönme hakkı getirilmiştir. Sözleşmeden dönme halinde; Paket tur düzenleyicisi veya aracısının, dönme bildirimini kendisine ulaştığı tarihten itibaren, tüketicinin ödemiş olduğu tüm bedeli herhangi bir kesinti yapmaksızın "derhal" iade etmesi zorunlu olmuştur." dedi.

Gümrük ve Ticaret Bakanı Hayati Yazıcı, elektrik, su, doğalgaz, internet, telefon benzeri tüm aboneliklerde tüketicileri koruyucu yeni düzenlemeler getirildiğine dikkat çekerek, "Tüketici; belirsiz süreli veya süresi 1 yıldan daha uzun olan belirli süreli abonelik sözleşmesini istediği zaman; Süresi 1 yıldan az olan belirli süreli abonelik sözleşmelerini ise, satıcı veya sağlayıcının sözleşmede değişiklik yapması halinde feshetme hakkına sahip olmuştur. Bu alanda getirdiğimiz 2 yeni uygulama var: Aboneliğe son verme

isteği, süresi içinde yerine getirilmezse, abonelikten faydalanılmış olsa dahi tüketiciden herhangi bir bedel talep edilmesi yasaklanmıştır. Bu madde, firmaların tüketicileri mağdur etmelerinin önüne geçmeyi hedeflemektedir. Genellikle tüketicilerle internet, telefon ile abonelik yapılmasına rağmen, tüketiciler aboneliğini sonlandırmak istediğinde abone merkezlerine veya bayilerine yönlendirilerek zorluk çıkarılmaktadır. Bu hüküm bu uygulamayı engellemektedir" müjdesini verdi.

Piramit satış sistemi yasaklandı

Gazete ve dergi gibi süreli yayın kuruluşlarının düzenlenmesi amacıyla düzenlenen promosyon kampanyalarının daha sıkı kurallara tâbi olacağına işaret eden Bakan Hayati Yazıcı, "Mevcut kanunda örnek verme yöntemiyle sayılan, süreli yayın kuruluşlarının verebileceği kültürel ürünler, yönetmelikle açıkça belirlenecek" şeklinde konuştu.

"Katılımcılarına bir miktar para veya malvarlığı ortaya koyma karşılığında, sisteme aynı şartlar altında başka katılımcılar bulma koşuluyla, bir para veya malvarlığı elde etme vaadinde bulunan ve bu malvarlığı kazancının elde edilmesini, tamamen veya kısmen diğer katılımcıla-

6502 Sayılı Kanun İle Değişiklik Yapılan Hükümler

- *Ayıplı mallarda tüketicilerin hakları satıcı/üreticilerin yükümlülükleri yeniden belirlenmiştir.*
- *Konut kredisindeki erken ödeme tazminatı düşürülmüştür.*
- *Ön ödemeli konut satışlarında sözleşmeden dönme ve teslim süresi piyasa şartlarına uygun hale getirilmiştir.*
- *İşyeri dışında (kapıdan) yapılan satışlarda tüketicileri daha iyi koruyacak tedbirler alınmıştır.*
- *Garanti belgesi uygulamasındaki bürokratik işlemler kaldırılmıştır.*
- *Satış sonrası servis hizmetleri alanındaki güncel sorunlara çözüm olacak tedbirler alındı.*
- *Tüketicilerin hak arama yollarını kolaylaştırmak için tüketici hakem heyetleri yeniden yapılandırıldı ve başvuru limitleri artırıldı.*
- *Tüketici dernekleri üst kuruluşlarının tüketici mahkemelerinde açtığı davalar ile ilgili masraflar Bakanlığımız tarafından karşılanacaktır.*
- *İdari yaptırımlar, orantılılık, belirlilik ve caydırıcılık ilkeleri doğrultusunda yeniden belirlenmiştir.*

rın da şartlara uygun davranmasına bağlı kılan, gerçekçi olmayan veya gerçekleşmesi çok güç olan kazanç beklentisi sistemi” olarak tanımlanan piramit satış sisteminin yasaklanması tüketiciyi koruma kanununun yeni düzenlemelerinden biri olarak dikkat çekiyor.

Gerçeği yansıtmayan indirimli satışlara sınırlama

Gerçeği yansıtmayan indirimli satışlara sınırlama getirildiğini vurgulayan Bakan Yazıcı, “Ülkemizde indirimli satışlarla ilgili kapsamlı bir yasal düzenleme bulunmaması çeşitli suiistimallere neden olmaktadır. Yapılacak ikincil düzenlemelerle birlikte bu alanda yaşanan aldatıcı ve yanıltıcı uygulamaların önüne geçilecek. Yeni düzenlemeye göre; İndirimli satışa konu edilen mal veya hizmetlerin indirimli satış fiyatı, indirimden önceki fiyatı ve indirim oranı, ürün etiketlerinde gösterilmek zorundadır” dedi.

Tüketicinin bilgilendirilmesine yönelik adımlar

Garanti belgesi ile ilgili bürokratik işlemlerin azaltıldığına değinen Yazıcı şöyle devam etti, “Tüketicinin bilgilendirilmesine yönelik hususları içerecek olan garanti belgesinin şekli ve içeriği Bakanlık tarafından belirlenecek; Üretici ve ithalatçılar ise bu belgeyi düzenleyip tüketicilere vermeye devam edeceklerdir. Bakanlık, bu belgenin düzenlenip düzenlenmediğinin denetimini yapacaktır. Öte yandan satıcı ve sağlayıcılar “İhtiyari Garanti” taahhüdü verebileceklerdir. “İhtiyari Garanti” hukukumuzda ilk defa yer alan bir kavramdır. Tüketicilere ilave haklar getirilmesine ilişkin hükümler içermesi nedeniyle önemlidir. İhtiyari Garanti nedir? Tüketicinin yasal hakları saklı kalmak kaydıyla; Ma-

lin veya hizmetin bedelinin iadesi, değiştirilmesi, onarılması ya da bakımının yapılması veya benzer hususlarda üretici veya ithalatçı tarafından verilen ilave taahhüdü ifade etmektedir”

Gümrük ve Ticaret Bakanı Hayati Yazıcı, tüketicilerin bilinçlendirilmesine yönelik çalışmaların arttırıldığını vurgulayarak, “Radyo ve televizyonlarda 08.00-22.00 saatleri arasında, ayda 15 dakikadan az olmamak üzere tüketiciyi bilinçlendirici program yayınlama zorunluluğu getirilmiştir” ifadelerini kullandı.

Tüketicileri haksız ticari uygulamalara karşı koruyor

Tüketicilerin ticari reklam yoluyla yanıltılmasını engelleyecek tedbirlerin etkinleştirildiğini belirten Bakan Hayati Yazıcı, “Tüketiciyi aldatıcı veya onun tecrübe ve bilgi noksanlıklarını istismar edici, can ve mal güvenliğini tehlikeye düşürücü, şiddet hareketlerini ve suç işlemeyi özendirici, kamu sağlığını bozucu, hastaları, yaşlıları, çocukları ve engellileri istismar edici ticari reklam yapılması yasaklanmıştır. Ayrıca örtülü (gizli) reklamın ne olduğu açık bir şekilde tanımlanmış ve örtülü reklam yasaklanmıştır” şeklinde konuştu.

Reklam Kurulu’nun yeniden yapılandırıldığına değinen Bakan Yazıcı, “Reklam Kurulu’nun üye sayısı 29’dan 19’a düşürülmüştür. Reklam Kurulu hem ticari reklamları, hem de haksız ticari uygulamaları denetleyecektir. Tüketicilerin ekonomik çıkarlarını bozucu, can ve mal güvenliğini tehlikeye düşüren reklamlar hakkında, derhal işlem yapılmasına imkân sağlamaktadır. Reklam Kurulu’nun karar almasına yardımcı olacak sektörel Özel İhtisas Komisyonları kurulacaktır. Reklam politikalarının oluşturul-

ması ve uygulanmasıyla ilgili olarak ilk defa ‘Reklam Konseyi’ kurulması öngörülmüştür” dedi.

Yeni yasa çerçevesinde ‘Tüketici Sorunları Hakem Heyetleri’nin yeniden yapılandırıldığını kaydeden Yazıcı, “Tüketici Sorunları Hakem Heyetinin ismi ‘Tüketici Hakem Heyeti’ olarak değiştirilmiştir. İhtiyaca göre hakem heyeti kurulacaktır. Hakem heyetlerinin sayısı usul ekonomisi göz önünde bulundurularak yeniden belirlenecektir. Tüketici hakem heyetlerinde raportör kadrosu ihdas edilmiştir” şeklinde konuştu.

Mevcutta bin 191 lira olan sınır 3 bin liraya çıkarıldı

Raportörlerin, Tüketici Hakem Heyetleri kararlarının zamanında ve hukuka uygun olarak alınması hususunda önemli destek sağlayacağını ifade eden Bakan Yazıcı, “Değeri 2 bin liranın altında bulunan uyuşmazlıklarda İlçe Tüketici Hakem Heyetleri’ne; 3 bin liranın altında bulunan uyuşmazlıklarda İl Tüketici Hakem Heyetlerine; Büyükşehir statüsündeki illerde; 2 bin ile 3 bin lira arasındaki uyuşmazlıklarda İl Tüketici Hakem Heyetleri’ne başvuru zorunlu hale getirilmiştir. Mevcutta bin 191 lira olan sınır 3 bin liraya çıkarılmıştır” dedi.

Uyuşmazlığın tüketicinin lehine sonuçlanması durumunda tebligat ve bilirkişi ücretlerinin karşı tarafça karşılanacağını belirten Yazıcı, “Hali hazırda firmalar herhangi bir maliyete katlanmadıkları için, haklı olsa dâhi tüketicileri hakem heyetine başvuru yapmaya zorlamaktadırlar. Bu da hakem heyetine yapılan başvuruların sayısını arttırmakta ve tüketicilerin hakkını aramaktan çekinmelerine sebebiyet vermektedir. Kanunla, tüketicilerin haklı olduğu durumlarda, hakem heyetinin yapmış olduğu tebligat ve bilirkişi masrafları firmalardan alınacaktır” şeklinde konuştu.

Gümrük ve Ticaret Bakanı Hayati Yazıcı, tüketici mahkemelerinde dava açmanın kolaylaştırıldığına dikkat çekerek, “Tüketici işlemleri ile tüketiciye yönelik uygulamalardan doğabilecek uyuşmazlıklara ilişkin davalarda, davaları basit yargılama usulüne göre sonuçlandıran Tüketici Mahkemeleri görevli olacaktır. Tüketici örgütleri üst kuruluşlarınca açılacak davalarda, bilirkişi ücreti ve vekâlet ücreti Bakanlıkça karşılanacaktır” dedi.

Geleneksel Lezzetler
Kenan Dumanlı

Demirhindi Şerbeti ve Acıbadem Kurabiyesi

Misafire hürmet göstermek, onu rahat ettirmek ve çeşitli ikramlar ile ağırlamak kültürümüzün temel kaidelerinden biridir. Bu realiteden yola çıkan İstanbul Ticaret Borsası konukseverliğini, ikramlarıyla taçlandırıyor ve misafirlerine Osmanlı lezzetlerini tatma fırsatı sunuyor. Borsayı ziyaret eden konuklarına Demirhindi Şerbeti ve Acıbadem Kurabiyesi ikram ediliyor. 40 yıldır devam eden bu ikramlar artık bir gelenek halini aldı ve iki lezzet bir anlamda İstanbul Ticaret Borsası konukseverliği ile özdeşleşti.

Demirhindi bitkisinin adı Arapça'da "Hint Hurması" anlamını taşıyan "Tamr-i Hindi"den geliyor. 10-25 m boyundaki ağaçları 7-20 cm uzunluk, 2,5-3,5 cm genişlikte, koyu kestane renginde meyveleri olan Demirhindi Ağacı'nın ömrü ortalama 150 yıl.

Afrika'da baharat olarak kullanılan meyvelerden biri olarak dikkat çeken Demirhindi, Hindistan, Senegal, Sudan, Orta Amerika, Meksika'da yetişiyor. Afrika Kıtası'nın kimi bölgelerinde 'kutsal ağaç' olarak değerlendirilen Demirhindi'nin meyveleri ve kabuklarının sakinleştirici etkisi olduğu için fillere yedirildiği belirtiliyor. Susuzluk giderici özelliğiyle bilinen bu bitki Osmanlı mutfağının vazgeçilmez lezzetlerinden biri olmasının yanısıra tıp alanında da kullanılmış.

Altı saat kaynatılıyor

Demirhindi meyvesi ve 40 çeşit baharatın aynı kap içerisinde kaynatılmasıyla oluşturulan Demirhindi Şerbeti, önce yüksek ateşte daha sonra da orta ve kısık ateşte toplam 6 saat kaynatılıyor. Kaynatıldıktan sonra içine tamamen doğal bal ilave edilen şerbet, 2 saat daha kaynatıldıktan sonra soğumaya bırakılıyor ve ardından servis ediliyor. 3 farklı aşamadan geçirilerek oldukça zahmetli bir şekilde hazırlanan şerbet, birçok padişah tarafından şifalı olduğu gerekçeyle tercih edilmiş. Şerbeti içerken, özellikle zencefil, tarçın, havlucan ve karanfilin lezzeti hissediliyor.

DEMİRHİNDİ ŞERBETİ

Malzemeler(5 kişilik)

150 gram demirhindi, 1,5 kg toz şeker, 1 litre su, 2-3 tane karanfil, 1 çubuk tarçın.

Yapılışı

Demirhindiye bir tülbente sarıp şekerin yarısı ve su ile birlikte gecedan ıslatın. Ertesi gün şekerin kalanını da katıp bir güzel kaynatın. Kaynadıktan sonra 41 çeşit baharatı bir çay kaşığı ölçüsünde ekleyin ve 10 dakika daha kaynatın.

Daha sonra tencereyi ateşten alarak bir miktar soğumaya bırakın. Yeterli miktarda soğuduktan sonra tekrar bir bezden süzün. Elde edeceğiniz şerbeti şişelere doldurup soğutun. Dikkat; bu konsantre bir şerbet olacaktır. İçeceğinizin zaman sevdiğiniz yoğunluğa göre su katıp içmelisiniz.

Her derde deva

Özellikle yaz aylarında serinletici ve rahatlatıcı özellikleri nedeniyle tercih edilen bu şerbetin sağlık açısından faydaları saymakla bitmiyor, "Mide ağrıları, mide ekşimesi, soğuk algınlığı, nezle, bağırsak parazitleri, ruhsal sıkıntılar, romatizma ve kas ağrılarına iyi geliyor. Ayrıca, şerbetin iştahı açıcı, bağırsak gazını sökücü, ağız kokusunu giderici, beden ve zihin gücünü artırıcı özellikleri olduğu biliniyor. Vücudu rahatlatan Demirhindi ağacının meyveleri yenebileceği gibi baharat olarak da kullanılıyor.

İSTİB'den misafirlerine...

İstanbul Ticaret Borsası'nın misafirlerine ikram ettiği bir diğer lezzet olan Acıbadem Kurabiyesi, geleneksel Türk bisküvisi olarak da ifade edilebilir. Badem, şeker ve yumurta beyazı ile yapılan bu kurabiyenin üstünde bir adet acı badem yer alır. İsmi de buradan gelmektedir.

1781 yılında Birinci Hamid (Hamidi Evvel) tarafından inşaatı tamamlanmış olan Hamidiye Medresesi binasında 1924 yılından bu yana faaliyet gösteren İstanbul Ticaret Borsası için Acıbadem Kurabiyesi ve Demirhindi Şerbeti misafirleri için geleneksel hale gelen ikramıdır. Bu ikram geleneği 40 yılı aşkın bir süredir değişmeden devam ediyor.

“Hedefimiz; zihinlerdeki engelleri kaldırmak”

İSTİB Başkan Yardımcısı İlhan Koyunseven, zihinlerdeki engelleri kaldırmaya yönelik bir adım attıklarını belirterek, “Türkiye’de 8,5 milyon engelli vatandaş var. Sadece 1,5 milyon engelli çalışma hayatında yer alıyor. Bu bize üç şeyi ifade ediyor: Birincisi, toplumumuzda engellilerin iş hayatına girişlerinde karşılına birçok engel çıkıyor. İkincisi, devletimize ve bizim gibi sivil toplum örgütlerine bu konuda büyük görev düşüyor. Üçüncüsü ise engellilerin eğitim seviyelerini yükseltmek için çalışmalarını ve iş hayatında yerlerini almak için gayret etmeleri gerekiyor” dedi.

İmza attığı önemli projeler ile gündeme gelen İstanbul Ticaret Borsası, hizmet halkalarına bir yenisini daha ekledi. KOSGEB’le ortaklaşa organize edilen “Engelleri Aşan Girişimciler Projesi” İSTİB merkezinde düzenlenen bir törenle start aldı. İSTİB Meclis Başkanı Bülent Kasap ve İSTİB Başkan Yardımcısı İlhan Koyunseven’in de iştirak ettiği törene kursiyerler ve ailelerinin yanısıra çok sayıda davetli katıldı.

“Azim ve kararlılığınız beni hayran bıraktı”

İSTİB’in pek çok sosyal sorumluluk projesine destek verdiğini dile getiren Meclis Başkanı Bülent Kasap, “Bu proje bizler için çok anlamlı. “Kürsüye çıkmadan önce gözlerinizi bakınca, sahip olduğunuz azim ve kararlılık beni hayran bıraktı. Bu soğuk günde burada olmanız bile, ne kadar büyük bir kararlılık içinde ol-

duğunuzu gösteriyor. Biz İSTİB olarak size inanıyor ve güveniyoruz. Yine başaracaksınız. Kursiyerlerin eğitim durumu beni çok etkiledi. Her biriniz bir başka başarı öyküsünüz. Karşınızda saygıyla eğiliyorum. 15 kursiyerimiz üniversite mezunu, diğer kardeşlerimiz de olanakları ölçüsünde tahsil görmüşler. Aranızda Boğaziçili, Marmara Üniversiteli kardeşlerim var. Hakikaten takdire şayan bir tablo” dedi.

Hedef; engellileri üretime dahil etmek

Proje ortakları KOSGEB'e teşekkür eden Bülent Kasap, projenin amacını ise şöyle aktardı:

"Borsa olarak, Engelleri Aşan Girişimciler Projesi'ni iki nedenle çok önemsiyoruz:

Birincisi, imkan tanındığı takdirde hem kendileri hem de ülkemiz için önemli değerler oluşturacağına inandığımız engelli kardeşlerimiz için bir fırsat sunuyor olması.

İkincisi ise, engelli kardeşlerimizi sadece koruyup kollamak şeklindeki pasif yaklaşımdan, bireylerin sorumluluk üstlendiği daha aktif bir anlayışı ortaya koyuyor olması.

Projede temel amacımız, kendi işini kurmak isteyen engelli kardeşlerimizin KOSGEB'in girişimcilik eğitimlerine katıldıktan sonra, KOSGEB'in yeni girişimcilik desteğinden faydalanmalarını sağlamak. Projemize katılan bütün kardeşlerime başarılar diliyorum."

"Eğitim seviyelerini yükseltmek istiyoruz"

İSTİB Başkan Yardımcısı İlhan Koyunseven, zihinlerdeki engelleri kaldırmaya yönelik bir adım attıklarını belirterek, "Sizlere girişimci diye hitap ediyorum. Çünkü bir işe başlamak bitirmenin yarısıdır. Biz bu proje ile sadece sizin önünüzdeki engelleri

kaldırmak istemiyoruz. İnsanların zihinlerindeki engelleri kaldırmayı da amaçlıyoruz" dedi.

Türkiye'de 8,5 milyon engelli vatandaş olduğuna dikkat çeken İlhan Koyunseven, "Sadece 1,5 milyon engelli çalışma hayatında yer alıyor. Bu bize üç şeyi ifade ediyor:

Birincisi, toplumumuzda engellilerin iş hayatına girişlerinde karşılarına birçok engel çıkıyor.

İkincisi, devletimize ve bizim gibi sivil toplum örgütlerine bu konuda büyük görevler düşüyor.

Üçüncüsü ise engellilerin eğitim seviyelerini yükseltmek için çalışmalarını ve iş hayatında yerlerini almak için gayret etmeleri gerekiyor" açıklamasında bulundu.

30 kursiyerle başlayan projede adaylara, iş fikri geliştirme ve iş planı kavramı konularında atölye çalışmalarını da içerecek şekilde toplamda 70 saatlik uygulamalı girişimcilik eğitimi verilecek.

Unutulan Meslekler
M. Ali Diyarbakırhođlu

Eskiden Mađazalar Kapımıza Gelirdi

Eskiden köy, pazar ve benzeri yerlerde dolaşarak ufak tefek tuhafiyeye eşyası satan gezginci esnafa verilen isimdir Çerçi. Köylerde mahalle aralarında pazarlarda makara, boncuk, iğne, oyuncak, lastik, makas vb. ufak tefek eşya satar, bir anlamda dükkanını sırtında taşırdı. Mallarını yere yayarak sattıklarından onlara yaymacı ya da dökmece de denir. Evliya Çelebi İstanbul'da 300 kadar Çerçi olduğunu belirtir ve bunların piri olarak Abuzettin Gaffari'yi işaret eder. Her türlü ufak tefek eşya satan Çerçilerin, müşterilerin satın aldıkları mallardaki hileyi anlamamaları için kendi aralarında özel bir dil geliştirdiklerini de söyler ünlü gezgin.

Günümüzde oldukça nadir görülen bu mesleğin ortaya çıkış gerekçelerinden biri de ulaşımın zor, alışveriş yapmanın kolay olmadığı yerlerde yaşayan insanların ihtiyaçlarının karşılanmasıdır. Çerçiler her türlü doğa ve olumsuz şartlara direnerek tüketicinin ayağına gider, eşkıyaların, vahşi hayvanların kol gezdiği dağları aşarak, en ücra yerdeki köylere bile ulaşırlar. ipliğe, çaydanlıktan leğene, ibrikten toprak kaplara kadar yüklü hayvanı ile "Çerçi geldi!" diye bağırarak sokak sokak, kapı kapı, köy köy, mezra mezra dolaşırlardı.

Ol Kimseye Denir ki, Tuhafçı

Farsça'dan Türkçe'ye çevirisi yapılan Bürhan-ı Katı'da ise pilever (Çerçiliğin Çağatay sözlüğündeki tanımı) "Ol kimseye denir ki, iğne, boncuk ve ipek envar akakıyr ve sair bu makule şeyler sata, çerçi ve hurdacı ve zikıymet satanlara tuhafçı tabir olunur."

Karlı çıkan her zaman Çerçidir

Bu mesleği icra edenler ekonomik düzeylerine göre üstü kapalı at arabaları ile de satış yaparlardı. Arabanın gidemediği, yolun olmadığı yerlere ulaşmak için dayanıklı yük ve çekim hayvanı olan katırlar kullanılırdı. Evlerinde kullanmadıkları ya da değerini bilemedikleri bakır kaplar veya başka eşyalarını göz alıcı parlaklığı ve renklerine kanarak, alüminyum veya örme sepet karşılığı değiş tokuş yaparlardı. Bu alışverişten Çerçi her zaman kârlı çıkan taraf olurdu.

Alışveriş bahane, sohbet şahane

Çocukluğumda her hafta mahallemize gelen bir Çerçi vardı. Bir anda ilgi odağı olur, Çerçi Hasip, Dürri Geçidi'nin sakinlerini etrafına toplardı. Mahalleli alışveriş yapmayacak olsa da Çerçi'nin etrafında toplanıp sohbet etmekte çok keyif alırdı.

Ağırlıklı olarak değiş tokuş usulüne dayanan ve saatlerce süren alışverişte nakit pek kullanılmazdı. Hangi müşterinin ne aldığı ve ne kadar borcu olduğu Çerçi'nin defterinde yazılıydı. Bu defterde her evin bir sayfası bulunurdu. Kim ne almış, kimin ne kadar borcu var deftere yazılırdı. Ancak bu alışveriş sırasında taraflar hiç bir surette münakaşa etmez, borcunu ödeyemeyene de kızılmazdı. Çerçi müşterinin maddi anlamda zorda olduğunu bilir, sıkboğaz etmez ve anlayışlı bir tavır sergilerdi.

Kimi sokaklar araçların rahatlıkla geçebileceği genişlikte değildi.

Ancak Çerçiler at arabaları ile kolayca burdan geçer, müşterilerine ulaşırdı. Aktar pazarından, kazancı pazarından, züccaciye çarşısından aldıkları malları halkın ayağına kadar getirip satmak o günün şartlarında bir nevi hizmet sektörü sayılırdı.

Gözlerime inanamadım

Kastamonu'nun Çatalzeytin ilçesine bağlı Saraçlar Köyü'ne gittim geçtiğimiz yıl. Göç nedeniyle neredeyse boş sayılabilecek bu 9 hanelik köyde sadece yaz mevsiminde bir iki ev geçici olarak doluyor. Anayoldan pek farkedilmeyen, orman içerisindeki bu köye özellikle yağmurda ulaşım oldukça zor. Vakit akşam üzeri. Ahşap evin önündeki toprak yol üzerine örtümüzü serdik minderleri dizdik. Mustafa Dayılarla çay içip sohbet ederken köyün toprak yolunda at kişnemesi ile nal sesi duyuldu. Bir adam ve yüklü bir at bize doğru geliyorlardı. At yürürken bu eşyalar birbirine çarparak sesler çıkartıyordu. Gözlerime inanama-

dım. Bu gelen adam bir Çerçi'ydi. Onu gökte ararken yerde bulmuştum.

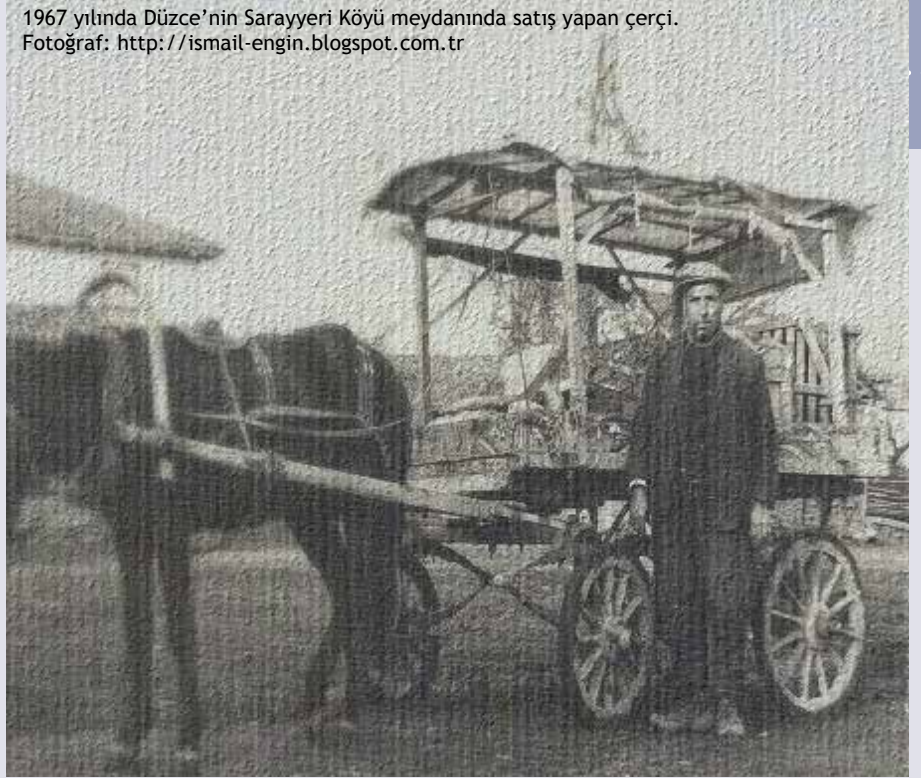
Atının üzerinde naylon leğenler, içi kap kacak dolu torbalar, küfeler vardı. Köyün en yaşlısı Emine Nine, Çerçi'ye "Hoş geldin Sadık!" diye seslendi. Çerçinin adı Sadık'mış. Ona çay ve yiyeceği bir şeyler ikram ettiler. Adam çayını içip dinlendikten sonra hemen atının üzerinden renk renk leğen ve tencereleri yere indirip serdi. Bizimkiler ihtiyaçları olan büyükçe bir naylon leğen aldılar. Ekmek parası kazanmak için dağ taş demeden dolaşan Çerçi Sadık yere yaydığı eşyalarını toplayarak atın üzerindeki yerlerine bağladı. Köyün sonunda oturan Esmâ Hanım ile kızlarının yanına gitti. Atını kiraz ağacına bağladı. Atın üzerindeki yükü teker teker yeniden yere indirdi.

Esmâ Hanım ile kızları evlerinden getirdikleri kırk dökük mutfak eşyalarını verip onların yerine yenilerini almak istiyorlardı.

Atın Kuyruğundan Kıl Çekme

Biz çocuklar ise bu alışverişlerden habersiz, Çerçi'nin atının kuyruğundan nasıl yapar da bir kıl çekmenin derdinde olurduk. Bu kılla çok güzel vız vız oyuncuğu yapardık. At huylanıp arka ayağını hareket ettirdikçe üzerindeki cezveler, çaydanlıklar, ibrikler, tavalar birbirine çarparak takur tukur sesler çıkarırlardı. O zamanın bazı sokakları otomobillerin geçebileceği kadar geniş değildi. Bu sokaklardan Çerçi'nin hayvanı rahatlıkla geçebilir müşterilerine ulaşabilirdi. Aktar pazarından, kazancı pazarından, zücaciye çarşısından aldıkları malları halkın ayağına kadar getirip satmak o günün şartlarında bir nevi hizmet sektörü sayılırdı.

1967 yılında Düzce'nin Sarayyeri Köyü meydanında satış yapan çerçi.
Fotoğraf: <http://ismail-engin.blogspot.com.tr>

Çerçi Sadık getirilen eski mutfak gereçlerini el terazisi ile tarttı. Hurda fiyatından hesapladı. Yenilerinin fiyatında bayağı sıkı pazarlık yaptılar. Eskilerin tutarını yeni alınanların fiyatından düşerek anlaştılar. Esmâ Hanım, kalan parayı taksitle ödeyeceğini söyledi. Buna itiraz etmedi Çerçi Sadık. Birazını peşin verdiler. Kalanını da her geldiğinde alacaktı. Pazarlık konusunda Esmâ Hanım da Çerçi kadar çetin cevizdi hani. Epeyi çini çanak ve diğer ihtiyaçlarını aldılar.

Göç nedeniyle köylerin boş olmasına üzülmüyor

Bu pazarlık Çerçi'yi bayağı yormuş olacak ki bir taşın üzerine oturup dinlendi. Onunla mesleği hakkında konuşmak istiyordum. Çerçilik baba mesleği değilmiş. O yörede insanların çiftçilikten para kazanamadığını genellikle para kazanmak için başka işlerde çalışıldığını kendisinin de Çerçilik yaparak geçimini sağladığını söyledi. En büyük sıkıntısıysa, şehir-

lere göç nedeniyle köylerin hemen hemen boş olmasından dolayı müşterinin büyük oranda azalmasıydı. Bu durumda nasıl para kazanılırdı? Kime satış yapılırdı? Müşterilerinin, buralardan göç eden, köylerine tatil için yada bakım onarım için gelen insanlar olduğunu söyledi. Kış ve bahar aylarında bazı köylerde kimse bulunmuyormuş. Ancak yaz geldiğinde kışa nazaran daha bir şenleniyormuş buralar. Ne kadar çok istiyordum bu köylerin eskisi gibi olmasını...

Daha ne kadar dayanırım bu şartlara bilmem?

Bence köylere olan ulaşımın kötü olması da bu geri göçü engelleyen bir başka gerçektir. Bu nedenle köylerine geri gelmek isteyen insan sayısının da giderek azaldığını anlattı.

"Yollar iyi olsa köylere gelen nüfus artar yaşam canlanır" diyor Çerçi Sadık ve ekliyor: "Şimdi siz bir iki hafta sonra gideceksiniz buralarda in-cin top oynayacak. Benim işim 30 sene evvel iyiydi. Şimdi bir şeyler

satarak çoluk çocuk beslemek çok zorlaştı. Daha ne kadar dayanırım bu şartlara bilemem. Şu atın giderini bir düşünün. Nallanması, semeri, yemi kaçta çıkar bir düşünün. Çerçi, atın sırtından indirdiklerini yeniden teker teker yerli yerine itinayla yükleyip semere bağladı. Sonra da "Yolcu yolunda gerek..." diyerek atın yularından tutup uzaklaştı gitti. Onu bir daha hiç göremeyeceğimi biliyordum. Bunu düşünerek ardından içim burkularak kaybolana kadar uzun uzun baktım.

Yolları olan bazı köylere, mezralara minibüsleriyle giden az da olsa Çerçilik mesleğini sürdüren insanlar vardı. Ama artık onları da görmek mümkün değil. Çerçilik de kaybolan mesleklerdendir. Gençlerimiz bu meslekleri sözlüklerden ve ansiklopedi sayfalarından tanyacaklar artık. Orta yaş grubu ve daha yaşlılarımız ise bu meslektekilerin yaşantılarında bir sayfa oluşturduğunu bilirler ve bahsi geçtiğinde içleri burkularak bakarlar bu sayfalara.

Istanbul Ticaret Borsası
AB ve Dış İlişkiler Müdürü

“Gerek Dünya Ticaret Örgütü nezdinde, gerek ise AB ile bütünleşme açısından, gittikçe liberalleşen tarım sektörü için, Türkiye gerekli stratejileri bir an önce uygulamaya koymalıdır.”

Son iki senedir, AB'deki en büyük gündemi: uzun vadeli bütçe ve bu bütçe içerisinde şekillenecek olan yeni ortak tarım politikası (OTP)'dir.

İki senelik uzun tartışmalardan sonra, son noktası konulan, geçen aralık ayında kabul edilen, 2014-2020 bütçesi 960 milyar avrodur. Bu bütçe 2007-2013'e oranla, yaklaşık olarak 35 milyar avro daha düşüktür.

Bu azalmanın en büyük sebebi kuşkusuz, Avrupa'nın hala içinden çıkamadığı ekonomik krizdir. AB'nin, kendi öz kaynakları yeterli seviyede değildir. Bütçesinin $\frac{3}{4}$ 'ü, ülkelerin GSMH'nin %1'i oranında alınan ödeneklerden oluşmaktadır. Ekonomik kriz ve *euroceptic* ülkelerin güç kazanması AB bütçesini aşağıya çekmiştir.

Bazı politikacılar, AB'deki, parlamento seçimleri öncesinde, miktar itibarıyla OTP'nin bütçesinin daralmadığını savunsa da, Bulgaristan, Romanya ve son olarak Hırvatistan'ın AB'ye girmesiyle, pasta aynı kalmakla beraber dilimler artmıştır.

70'li yıllarda, bütçenin yaklaşık %70'ni kapsayan OTP'nin, 2014-2020 arasındaki, yedi senelik bütçedeki

miktarı 373,2 milyar avrodur, yani tarımın bütçedeki payı % 38,9'a düşmüştür. Bu miktarın yaklaşık %75'i (yaklaşık 280 Milyar avro) doğrudan desteklere, geri kalanın çok büyük bir kısmı ise (yaklaşık 85 milyar avro) kırsal gelişime gidecektir. Yeni OTP'daki en önemli noktalardan bir tanesi kırsal gelişimin, OTP'nin bütçesindeki payının artırılmasıdır. Ayrıca ülkeler %15 oranında doğrudan gelir kısmından kırsal gelişime para aktarabileceklerdir.

Daha yeşil ve daha adil bir OTP

Yeni OTP'nin en önemli noktası doğrudan gelir reformudur. Reformun üç ana noktası bulunmaktadır: daimi otlak alanı bulundurmak (minimum %7), ürün çeşitliliğini korumak ve ekolojik alan oluşturma zorunluluğudur. Çiftçiye olan yardımlar, bu üç husus başta olmak üzere, belirlenen kriterler ışığında %30'a kadar çevresel faktörlere endekslenmiştir.²

Mevcut OTP'da doğrudan yardımların % 80'i tarım işletmelerinin sadece % 20'sine gidiyordu. Yeni mutabakatla, 2019'a kadar, çiftçiler hektar başına sübvansiyonu %

60'ın altında yardım almayacaklardır. Doğrudan yardımların en büyük faydalanıcısının bir ülke hükümdarı olduğu bir sistemde, OTP'nin daha adil olması zaruridir.

Avrupa'nın diğer büyük sorunu, demografik açıdan çiftçilerin yaşlanmasıdır. 40 yaşın altındaki çiftçilere ek ödenekler getirilmiştir.

2015'den itibaren süt kotalarının kalkması, 2016'dan itibaren üzüm ekiminin, 2017'den itibaren ise şeker sektörünün liberalleşmesi uzun senelerdir mutabakata varılan, ama hep ertelenen diğer hususlardır.

Aralık 2013 ortasında resmi gazete de yayınlanan 400 sayfalık yeni OTP'nı birkaç satırda özetlemek tabi ki imkânsız. Özetle, Avrupa'nın daha liberal, çevreci ve sürdürülebilir bir tarım politikasına doğru ilerlediğini görülmektedir.

Yeni AB bütçesi & OTP ve Türkiye
2007-2013 arasında, Türkiye AB'den, IPA I³ çerçevesinde 4,8 milyar avro (senede 685 milyon avro) aldı. IPA II dönemi için ayrılan gösterge nitelikli bütçe dağılımı olup,

2014-2020 yılları arasında IPA fonlarından ülkemize toplamda yaklaşık 4,5 milyar avro ayrılmıştır.

IPA II dönemi için AB uyum çalışmaları kapsamında fonlanmaya uygun 5 politika alanı ve bu politika alanlarının altında 9 sektör belirlenmiştir. Tarım ve Kırsal Kalkınma Politika Alanı kapsamında aynı isimli sektör için 7 yıllık dönemde öngörülen fon miktarı, 926 milyon avro olarak tüm sektörlerin önüne geçmektedir. Ancak, tahsis edilmesi planlanan söz konusu bütçe, Tarım ve Kırsal Kalkınma Sektörü'nde hem kurumsal kapasite geliştirme faaliyetlerini hem de kırsal kalkınma fonlarını kapsamaktadır. Bahse konu iki alt sektöre ilişkin ayrılan paylar sırasıyla 116 milyon avro ve 810 milyon avro'dur.⁴

Her ne kadar 11. 12. ve 13. fasılların müzakereleri dondurulmuş olsa da, Türkiye bilhassa gıda güvenliği konusunda, örneğin "gıda ve yem güvenliği", "veterinerlik" konularında çok önemli mevzuat değişikliklerine gitmiştir.⁵ Ancak, gerek Dünya Ticaret Örgütü nezdinde, gerek ise AB ile bütünleş-

me açısından, gittikçe liberalleşen tarım sektörü için, Türkiye gerekli stratejileri bir an önce uygulamaya koymalıdır.⁶

Diğer bir husus ise, Türkiye ile Avrupa Birliği arasında 16 Aralık 2013 tarihinde "Vize Serbestisi Diyalogu Mutabakat Metni" ve "Geri Kabul Anlaşması" imzalandı. Kamuoyunda yeterince yer bulduğu için yazımda, bu konuya değinmedim. Bu anlaşma, AB ile olan ilişkilerimizde, kuşkusuz ki önemli bir virajdır.

1 AB'nin politik entegrasyonuna karşı olan zihniyet. En başlıca örneği, avroya ve Schengen'e dâhil olmayan İngiltere'dir. Margaret Thatcher'den, Tony Blair'e kadar, bu ülkenin tutumu değişmemiştir. Son olarak, David Cameron, 2013 Ekim ayında, AB'de kalıp kalmama konusunda referanduma gideceğini ifade etmiştir.

2 AB literatüründe, buna yeşillenme: "greener"(İngilizce) ya da "verdissement" (Fransızca) denilmektedir.

3 Instrument for Pre-Accession Assistance (IPA): Katılım Öncesi Yardım Aracı

4 Uzman Gözüyle, IPA II Dönemi Hazırlıkları, Aralık 2013, s.7

5 AB Bakanlığı, Türkiye Tarafından Hazırlanan İlerleme Raporu, Aralık 2013, s. 74

6 Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, 2013-2017 Stratejik Plan

“Biz hiç bir zaman sömürgeci olmadık”

Türkiye'nin teknolojide geldiği noktanın memnuniyet verici olduğuna değinen Başkan Kadir Topbaş, “Tankını imal eden; helikopterlerini, uçağını, uçak gemisini üreten bir ülke konumuna geldik. Dışa bağımlı değil, dışı etkileyen bir Türkiye olmak zorundayız. Bizim güçlenmemiz, insanlığın geleceği için önemli bir katkıdır. Çünkü biz hiçbir zaman sömürgeci olmadık.” dedi.

İstanbul Ticaret Borsası 2014 yılı'nın ilk meclis toplantısında İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş'ı ağırladı. İSTİB 2014 yılı Ocak ayı Meclis toplantısına iştirak eden İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş hayata geçirdikleri projeler sayesinde, kentin ulaşım sorununun kökten halledilebileceğini belirterek, “2019 sonuna vardığımızda, İstanbul'daki raylı sistemler toplam ağı 400 km'yi aşacak inşallah. Çok ileri teknolojiler kullanıyoruz. Metrolarımız artık sürücü/makinist olmadan işleyebiliyor.

Yani, bir mekân odadan, bilgisayar üzerinden, bir kişinin komutu ile sistem devreye girebiliyor” dedi.

“Sektörün büyük aktörlerine karşı birleşin”

Başkan Topbaş, engelliler, hamileler, çocuklar ve yaşlılar için hayata geçirilen altyapı çalışmalarına dikkat çekerek, “Toplu taşıma bağlantı hızını 70 sn'ye indirdik ve bu ağın daha da hızlanacağını vurgulamak isterim” ifadelerini kullandı.

Fırıncılara da çağrıda bulunan Top-

baş, büyük oyunculara karşı birlik olmaları ve modernleşmeleri isteğini dile getirerek şöyle devam etti, “Kentlerde ekme tüketimi, giderek azalıyor. İnsanlar, daha nitelikli ekme arayışına yönelecek, daha çok doğal kaynaklı, doğal besinler tercih edilir hale gelecek. Bu noktada biz Halk Ekme olarak bir rekabet içinde olmaksızın; bir öğreten, yön veren, yol gösteren olalım dedik. Fırıncılara ‘sektörün büyük aktörlerine karşı birleşin, modern teknolojiyi kullanarak kaliteli üretim yapın’ çağrısında bulunduk” dedi.

İstanbul için yapılması planlanan teleferik projelerinden sözeden Başkan Topbaş, “Şu anda projeye iki tane firma talip. Mecidiyeköy’den başlayacak, Karayolları 17.Bölge Müdürlüğü’nün oradan 2. bir istasyon ile boğazdan karşıya geçecek, Altunizade’ye. Ordan da Küçük ve Büyükçamlıca’ya uzanacak. Günde 6000 yolcu taşıyabilecek” bilgisini verdi.

“Tüm bu tartışma ve çalkantılara rağmen”

İstanbul Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ç. Ali Kopuz, gerek yurt içindeki hayli sert seyreden siyasi konulara, gerekse yurt dışındaki ABD Merkez Bankası menşeli tartışma ve çalkantılara rağmen, Türk Ekonomisi’nin üretim ve istihdam odaklı çabalarını sürdürdüğünü belirtti.

Ekonomi çevrelerinin, kasım ayı içinde, sanayi üretim verisi için en fazla yüzde 4’lük bir üretim artı-

şı beklediğine değinen Başkan Ç. Ali Kopuz, “Ancak açıklanan verim yüzde 4,7 gibi bir artışı gösteriyor. Bu rakamlar Türkiye’nin 2013 yılını yüzde 4’e yakın bir büyümeyle bitirmiş olabileceğine işaret ediyor. O halde, dünya ortalamasının bir puan üzerinde bir büyüme performansına sahip bir Türk Ekonomisi’yle karşı karşıyayız” açıklamasında bulundu.

“Hükümetin özgüvenli bir duruşu var”

Seçimlere az bir süre kala hükümetin özgüvenli duruşa dikkat çeken Başkan Kopuz, “Vergi ayarlaması, bankacılık sektöründe kredi hacimlerdeki artışa sınırlama getirilmesi veya kredi kartı düzenlemesi gibi kritik önlemlerdeki tedbirler, hükümetimizin kendisine duyduğu özgüveni ortaya koyuyor. Nitekim iş dünyası, bu kararlılığı ve Türk Ekonomisi’nin uluslararası algı için doğru adımlar atan ekonomi yönetimini takdir etmektedir. 17 Aralık’tan bu yana süregelen tartışma ve si-

yaset alanındaki sıcak gelişmelere rağmen, hisse senedi piyasasında kopartılmaya çalışılan onca gürültüye rağmen, şu ana kadar açıklanan verilerin ışığında, 26 Aralık’a kadar, toplam 300 milyon dolarlık net hisse senedi satıldığı görülmektedir” şeklinde konuştu.

“Siyasal Enerji Verimliliği”

Enerji verimliliği uygulamaları ve bu alanda yapılacak yatırımlar ile ulaşılabilecek tasarrufun, hesap edilebilir bir durumda olduğunu vurgulayan Kopuz, “Fakat siyasi krizlerin ve ekonomik istikrarsızlığın sonuçları, öngörülebilir ve hesaplanabilir değildir. Ben burada, enerji verimliliğiyle ilgili yeni bir kavram ortaya atmak istiyorum. Bu kavram, ‘siyasal enerji verimliliği’dir. Kanaatimce bu konu, özellikle ülkemiz gibi, gelişmekte olan ülkelerde daha da önemli bir hal almaktadır. Siyasal istikrarsızlık ülkeler arasındaki ekonomik rekabette bir silah olarak kullanılmaktadır” dedi.

“

Kentlerde ekmek tüketimi, giderek azalıyor. İnsanlar, daha nitelikli ekmek arayışına yönelecek, daha çok doğal kaynaklı, doğal besinler tercih edilir hale gelecek. Bu noktada biz Halk Ekmek olarak bir rekabet içinde olmaksızın; bir öğreten, yön veren, yol gösteren olalım dedik. Fırıncılara ‘sektörün büyük aktörlerine karşı birleşin, modern teknolojiyi kullanarak kaliteli üretim yapın’ çağrısında bulunduk.

”

Merdiven altı üretim, sağlığımızı tehdit ediyor

Abdullah Çerman, ruhsatsız fırınların faaliyetine devam etmesinin sektör açısından bir sorun olduğunu belirterek, “Oysa ki insan sağlığını yakından ilgilendiren ekmek gibi bir ürünün kontrolsüz bir biçimde merdiven altı üretilerek piyasaya arz edilmesi insan sağlığıyla oynanması demektir. Ayrıca ülke ekonomisine de büyük zarar vermektedir. Haksız rekabeti körüklemektedir” dedi.

İSTİB 3. Grup Öğütülmüş Hububat Meslek Komitesi Başkanı Abdullah Çerman, Halk Ekmek büfelerinin sayısının fazlalığını eleştirerek, “Halk Ekmek Büfeleri hemen hemen her köşe başında açılmaktadır. Hatta bazı bölgelerde görüyoruz ki fırın işyerinin tam karşısında Halk Ekmek Büfesi faaliyette bulunuyor. Bu durum oradaki fırıncı esnafına büyük rahatsızlık veriyor.

Haksız rekabetin temel alt yapısında

hiçbir şart aranmaksızın açılan bu büfeler geliyor. Vergisini veren, işçi istihdamı sağlayan fırıncı esnafı bu durum karşısında çaresiz kalıyor. Çünkü arkasına devlet gücünü almış büyük kapasiteyle çalışan bir kurum var” dedi.

Haksız rekabeti körüklüyor

Ruhsatsız fırınların faaliyetine devam etmesinin sektör açısından bir sorun olduğuna değinen Abdullah Çerman, “Yasa dışı faaliyette bulu-

nan ruhsatsız fırınlar ilgili kurum ve kuruluşlara yapılan tüm bildirim ve şikayete rağmen kapatılmamakta ve faaliyetlerine müsaade edilmektedir. Oysaki insan sağlığını yakından ilgilendiren ekmek gibi bir ürünün kontrolsüz bir biçimde merdiven altı üretilerek piyasaya arz edilmesi insan sağlığıyla oynanması demektir. Ayrıca ülke ekonomisine de büyük zarar vermektedir. Haksız rekabeti körüklemektedir” şeklinde konuştu.

Bir çok fırın iflasın eşiğine geldi

Fiyat konusundaki kargaşanın, bayi karlarının belli bir standarta oturtulmasını imkansız kıldığını hatırlatan Çerman, “Bu da istenen kaliteye ulaşılmasını engellediği gibi fırıncı esnafını zararına satış yapmaya zorlamakta ve bayisine yüksek iskonto vermek zorunda bırakmaktadır. Tedbir alınmadığı için bir çok fırın iflasın eşiğine gelmiş, hatta yüzde 69’u atıl kapasite bulunuyor. Bu durum sektörün geleceğe ümitle bakmasını zorlaştırmakta ve yatırım düşüncelerini imkansız hale getirmektedir” dedi.

Sorunlarıyla baş başa kaldılar

İSTİB 3. Grup Öğütülmüş Hububat Meslek Komitesi Başkanı Abdullah Çerman, yerel yönetimlerin ekmeği siyasi bir argüman olarak görmeye başladığı günden beri fırıncı esnafının sorunlarıyla baş başa kaldığını iddia ederek, “Gecesini gündüzüne katarak, bayram demeden, hafta sonu demeden yılın 365 günü bir fil

hizmet veren bu sektörün sıkıntılarının çözüme kavuşturulması ve es-

kiden olduğu gibi hak ettiği değeri kazanması şarttır” şeklinde konuştu.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- Halk Ekmek Büfelerinin belli kriterlerle açılması, ilçe nüfus oranları düşünülerek, fırıncı esnafımıza belli mesafelerde açılmasını, aksi takdirde büfe açılmasına müsaade edilmemesini ve bu konuda Halk Ekmek Genel Müdürlüğü’yle görüşülmesini,
- Ruhsatsız fırınların ilçe belediyeleri tarafından kapatılmasını ve bununla ilgili gerekli girişim ve görüşmelere başlanılmasını,
- Fiyat kargaşasının kesin çözüme kavuşması için odalar ve ilgili kurumlara başvurulmasını, gerekirse haksız rekabeti önleyecek koruyucu bir yasa çıkarılmasını,
- Ekmek üreticilerine yönelik yapılan denetimler sonucu kesilen cezaların üretilen ürünlerin miktarı (kapasitesi) düşünülerek kademeli olması, cezaların öncelikli olarak eğitim ve uyarı arkasından olması gerektiği uyarılara riayet edilmediği takdirde maddi olarak cezai yaptırımların olması gerektiği,
- İstanbul Ticaret Borsası’nın fırıncı meslektaşlarımızın ana hammaddesi olarak kullandığı un ve mayaya yapılan aşırı zamlar konusunu sorgulayabilir olması veya un sanayicileri ile fırınlar arasında zamların makul fiyatlarda olması konusunda ara buluculuk görevi üstlenmesi gerektiği, bu sorunlara bir an önce değinilmesinin elzem olduğu kanaatindeyim.

İstanbul Fırıncılar Odası’ndan Borsa’ya ziyaret

İstanbul Ticaret Borsası Başkanı Ç. Ali Kopuz, İstanbul Fırıncılar Odası Başkanı Fahri Özer ve Başkan Yardımcısı Akif Tüylüoğlu’nu Borsa merkezinde kabul etti.

Görüşmede artan maliyetler göz önüne alınarak, fiyattan önce kalite prensibinde, daha kaliteli ve sağlıklı ekmek üretimi ve ürünlerin standardizasyonunu sağlayabilme konusunda fikir alışverişinde bulunuldu.

Ayrıca, Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın talimatıyla, Tarım Bakanlığı ve TMO tarafından yürütülen ‘Ekmek İsrafını Önleme Kampanyası’nın genel bir değerlendirilmesi yapıldı. Bu konuda sivil toplum örgütü olarak İSTİB’in ve özel sektörün atması gereken adımlar masaya yatırıldı. İstanbul Fırıncılar Odası Başkanı Fahri Özer, İstanbul’un fırıncılık konusundaki en büyük sorunu olan kamuoyunda “merdiven altı” diye bilinen kaçak fırınların önlenmesinin gerekliliğine dikkat çekti.

İstanbul Ticaret Borsası Başkanı Ç. Ali Kopuz ise et sektöründe de benzer sorunların olduğunu ifade ederek, bu konunun takipçisi olacaklarını söyledi. İstanbul Ticaret Borsası tarafından, fırıncılık sektörünün geleceği hakkında, gerek iktisadi gerek hukuki konularda yapılabilecek girişimlerin ele alındığı bir toplantı yapılarak, sektörün tüm temsilcileriyle çok geniş katılımlı bir çalıştay düzenlenmesi konusunda mutabakata varıldı.

Millet İradesinin Hayattaki Tecellisi

Ülkeyi sevip kayırmanın tek yolu siyaset değildir. Herkesin bulunduğu sorumluluk alanının hakkını vermesi ve öz kültüründe var olan ahlakla zırhlanmasıdır. Başımıza çorap örenlerin, iş çıkaranların oyunu -eğer varsa, ki, bence var- bizim bireysel oyunumuzu iyi oynamamızla boşa çıkacaktır.

İster milli mizacımızdan, ister zamanın hızlı akışı ile dünyanın sürekli değişiminden deyin, memlekette sürekli canlı ve evet heyecanlı gündemler bir türlü bitmek bilmiyor. Bunu hayra yormak mümkün. Şöyle ki; genç ve zinde bir beden gelişme evresinde sürekli bir hareketlilik içerisindedir. Yeme içme gibi konulardan her tarafa yönelen düşünsel ve eylemsel bu aktiflik durumu zindeliğe delalet eder. Başarılar elde etmek, umutların arkasından koşmak, yanıla yenile yürümek, gençliğin ve zindeliğin göstergesidir. Tam tersi ise bitip yitme, miadını doldurmuşluk anlamına gelir. Demek ki, ülkemiz; kendi gücünü geliştirme, olgunluk düzeyini yükseltme, hayata dair fetihler elde etme çaba ve coşkusu içerisindedir de bu hareketlilik bundan kaynaklanmaktadır. Biz bu sürekli heyecanı böyle hayra yoralım. Uluslararası çelişki ve rekabetlerden kaynaklanma ihtimali, artık savaşların meydan muharebesi olarak değil karıştırarak vuruşturarak yapıyor olmasının sonuçları olabileceğini kenarda tutalım. Aslında hem bizim genç ve zinde oluşumuz, tarihsel anlam ve misyonumuz, hem de; çağdaş evrensel sorunlardan oluşan bir toplam durumun çalkantılarımızın nedeni-

dir. Tesbit ve teşhisin üzerinde çok söz söylenebilir, ama asıl önemlisi; başımızı bu dumanlı havadan çıkarıp “işimize bakmak”tır. Türkçe’imizde “iş çıkarmak” diye bir ifade vardır. Bu ifade, olumlu olarak iş çıkartmayı değil, bir iş esnasında onu sekteye uğratacak gereksiz bir iş çıkarmak, “iş açmak” anlamındadır. Birileri iş çıkararak başımıza iş açmaya çalışıyor olabilirler ve olacaklardır da, ama bizim yapacağımız, yapmamız gereken şey işimize bakmaktır.

Siyasetten söz edilirken millet iradesine atıf yapılır. Doğrudur, millet iradesi hangi yönde tecelli etmişse o yönde bir gidişat olması gerekir. Bir de hayatta “millet iradesi” boyutu var işin. Hayatın içerisindeki millet iradesi de daha temelde ve siyasetten önce hayatı belirler. Siyasi eğilim ve yapılar kendi düzenleri içerisinde gelip giderlerken hayatı belirleyen millet iradesi gitmez, gidemez. Yönelişlerinin karşılığını millet bireysel olarak ve toplumsal olarak görür ve üzerinden öyle kolayca atamaz. Bir siyasi iktidarın gidip başkasının gelmesi de önemlidir ama bir millet gidip onun yerine başkası gelmez. Hâsılı, hayatta millet iradesi ne yönde tecelli ederse, iyilik ya da kötülük orada başlar veya biter.

Medyanın bizdeki anormal doğası olayları abartmaya yöneliktir. Normal olsa böyle olmayacak, ayran kabartılıp ortalık velveleye verilmeyecektir. Yazık ki değeri ve işlevi olan başlıklar azdır medyamızda. Bu ayrı bir başlık, ayrı bir mevzu. Bu medya abartması ya da karartmasına bile kapılmaktan kendimizi alıkoyamıyoruz. Elindeki işi bırakarak sokaktaki cümbüşü seyre çıkan çıraklar gibi davranıyoruz. Oysa işimiz, kendimizden başlayarak ülkemizi de kapsayan ana sorumluluk ve hizmet alanımızdır. Medya veya başkaları iş çıkaracaktır ama kültürümüzün bize armağanı olan sözlerden birisi de bize “el kârda gönül yârda” olmayı tavsiye etmektedir. Yaptığımız işin içinde hapsolmek değildir bu. Elbette siyaset, sanat vesair ilgilerimiz, uğraşlarımız olacaktır. Siyaset veya benzeri birincil işimiz olmayan konularda konuşadurmak bir şeyleri değiştirmiyor, havanda su dövmek oluyor genellikle. Hayatın yüklediği sorumluluklardan kaçış için bu yan yollara sapıyoruz belki de farkında olmadan. Millet iradesinin hayattaki tecellisi bu olunca, uluslar arenasında almamız gereken yeri alamıyoruz.

Yaşadığımız şu zamanlarda küçülen dünya içinde her şey her duruma etki ediyor. Uzaklar artık uzak değil ve iktisadi hayatı belirleyen ana enstrümanlar bir yerde bir ses çıkardığında her kulağa ulaşıyor. Eğer sizin sesiniz gürse, kendi türkülerinizi söyleyip kendi enstrümanlarınızı oluşturmanız, koşullar ne denli zor olursa olsun mümkün. Yeter ki her şeyimizi bir sepete koymayalım. Politik ilgilerimiz hayatın gerçekliğini bize unutturmamalı ve her şeyi o noktaya düşümlenmemeliyiz. Bize özgü değerler ürettiğimizde bu değerler gerçekten değer niteliği taşıyorsa yolu yok evrensel çapta yankı bulacaktır. Bunu başaracak olan ise, çelikleşmiş ve hayata bir fırsat olarak bakan millet iradesidir. Bu irade iş ve üretim olarak mı, laf ve tüketim olarak mı tecelli etmektedir? Eğer birincisi ise ufuk aydınlıktır. İkincisi ise, herkesi içine alan medyatik politik heyecan ve tutuculukların doğal sonucu olarak çıkmaza sürükler.

Hayatta kemaliyle tecelli eden millet iradesinin, insanın bir mucizeler alemi olduğundan hareketle söylenebilir ki, yapamayacağı şey yoktur. Farklı düşünüş ve inanışları kendi alanında bırakan hayat, insanları öz gerçekliğin hizasında tutar. Eğer, ödemeleriniz varsa asıl gündeminiz budur. Borcunuz, alacağınız, ticari veya başka hedefleriniz soyut ve etkin olamayacağınız alanlardan elbette daha önceliklidir. Bu öncelikler bireysel alanınızı genişletir, sizi büyütür. Bu yürüyüş ise son tahlilde, milletin, aynı zamanda devletin de yürüyüşüdür. Millet iradesi hayatın sahici gündemi doğrultusunda işleyince siyasete yansması da gerçekçilik üzerinde bir mutabakatı sağlayacaktır. Müşteki olduğunuz üst kurumları düzene sokacak olan; bizim, yani toplumun ve özelde ise ticaretle meşgul olanların hayatta

gösterecekleri irade, tavır ve davranışlardır. Hayatta; yani gerçeklikte, başka bir ifade ile “reel”de ne denli doğru ve etkin bir irade tecelli ediyorsa siyasette de o kadar olacaktır. Yani, “Allah başa göre şapka verir”.

Yeni nesilleri teknolojik oyuncakların büyüüne kaptırıyoruz. Hayalin, oyun ve eğlencenin tek gerçek olduğu bir ortamda yönsüz ve hedefsiz kalıyorlar. Bugün nispeten daha gerçekle yüzleşmişlerin hayatı belirlendiği zamanlardayız ama ülke potansiyelimizin çok çok gerisinde bir “performans” içerisindeyiz. Hal böyle olunca gelecek korkulu bir gelecek gibi görünüyor. Küresel oyuncu ve enstrümanların izin verdiği alanda kalmaya mahkum oluyoruz. Yeni yetişen nesiller bu zihniyetin daha tehlikeli evreleri ile yüz yüze kalacaklardır. Millet iradesi hayattan yana, çalışmak ve başarmaktan, bilmek ve becermekten yana bir tercihte bulunursa, gelecek nesillere de bu yolu açmış olacaktır.

Genç ve zinde insan varlığımızı, zengin yer altı ve yerüstü kaynaklarımızı bu hararetli siyasal gündemlerin malayani lakırdıları içinde heder etmemek gerekir. Bu heyecan hayatın gerçekleri doğrultusunda yol alırsa, millet iradesi hayatın ana doğrularına uygun tecelli ederse, işte o zaman, tecelli ettiği siyaset, sanat, bilim vb alanları da parlatacak, aydınlatacaktır. Ülkeyi sevip kayırmanın tek yolu siyaset değildir. Herkesin bulunduğu sorumluluk alanının hakkını vermesi ve öz kültüründe var olan ahlakla zırhlamasıdır. Başımıza çorap örenlerin, iş çıkaranların oyunu -eğer varsa, ki, bence var- bizim bireysel oyunumuza iyi oynamamızla boşa çıkacaktır. Şairin dediği gibi “İnsan/ ne şu ne bu/ yalnız iyi oyunundan sorulmayacak mıdır”?

İş dünyasında stresle başa çıkmanın formülü “Öfkenizi yönetmeyi öğrenin”

Psikiyatri Uzmanı Doç. Dr. Mehmet Ak iş hayatındaki yoğunluk, ağır sorumluluk ve rekabetin strese yol açtığını belirterek, “Ancak alacağınız bir takım önlemler ile stresle kolayca başa çıkabilirsiniz. İşyerinde soluklanmaya zaman ayırmaları gerekiyor. Değişime olumlu yaklaşın ve işinizi eve taşımayın, iyi uyuyun, öfkenizi yönetmeyi öğrenin, duanın gücünü unutmayın, sizden daha az şanslılara yardım edin. İş ortamında dedikodudan uzak durun” diyor.

Psikiyatri Uzmanı Doç. Dr. Mehmet Ak, stresin, toplumun her kesiminden bireyi etkisi altına aldığını belirterek, “Özellikle iş hayatında ağır sorumluluklar alan, mesai arkadaşlarıyla yoğun bir rekabet zemininde varlığını sürdürmeye çalışan elemanlar stresi daha yoğun hissediyorlar.” dedi.

İş hayatındaki baskı stresi tetikler

Çalışma hayatının getirdiği zorluk ve sıkıntıların elemanlar üzerinde yoğun bir baskı oluşturduğuna dikkat çeken Doç. Dr. Mehmet Ak, “Mesai arkadaşları ile yaşanan iletişimsizlikler ve rekabet, patron tarafından haksızlığa uğradığı hissi, performansına göre düşük maaş almak, yönetici olarak önemli kararlar alma, sorumluluklar üstlenme gibi bir çok konu başlığı stresi tetikliyor. Bu realiteden yola çıkarak çalışanların stres ile başa çıkabilmeleri için; işyerinde soluklanmaya zaman ayırmaları gerekiyor. Değişime olumlu yaklaşın ve işinizi eve taşımayın, iyi uyuyun, öfkenizi yönetmeyi öğrenin, duanın gücünü unutmayın, sizden daha az şanslılara yardım edin. İş ortamında dedikodudan uzak durun” şeklinde konuştu.

Stres doğum ile başlar ve hayat boyu devam eder

Doç. Dr. Mehmet Ak, stresle başa çıkabilmek için ruhsal ve bedensel sağlığımızı koruyabilmenin gerekliliğine dikkat çekerek, “Stres aynı zamanda büyüyük başarı ve kişisel gelişim hayallerinin gerçekleşmesi için bir araçtır. Aşırı korunan çocukların, gerçek dünyada mutlu ve zorluklara karşı dayanıklı olmaları güçtür strese maruz kalma, zihinsel, fiziksel ve duygusal olarak büyümeyi de sağlar. Performansı arttıran bir etken olan strese ‘yapıcı stres (eustress) denir. Eğitim döneminde sınavlarda yaşa-

nan stresler, ilerleme dönemindeki stresler gelecekte kazanca döndürür. İnsanın dünyaya gelişiyle başlar stres, doğum stresi; hem anne hem bebek yaşar bu stresi ve hayatın boyunca da bir çok dönemde stresi yaşar, ta ki ölüme kadar” diyor.

Neler kayboldu hayatımızdan?

Stres ile başa çıkabilmek için öncelikle stres kaynakları gözden geçirilmek gerektiğini belirten Dr. Ak, “Ne değişti de daha çok stres yaşıyoruz? Neler kayboldu hayatımızdan? En başta denge kayboldu bence. Hayatımızı oluşturan sacayaklarını kabaca: aile-iş, beden-maneviyat olarak tanımlarsak bu dört bölüme eşit ve verimli vakit ayırabiliyor muyuz acaba?” şeklinde konuşuyor.

İş ve aile hayatındaki dengeyi koruyun

Psikiyatri Uzmanı Doç. Dr. Mehmet Ak, iş ve aile hayatındaki düzene ve dengeye dikkat çekerek, “Aile, bir insanın ilk gözünü açtığı sıcak yuva, koruyucu, ruhsal ve bedensel olarak besleyen, geliştiren bireylerin olduğu güvenli yerdir. Orada bozulan dengelerin oluşturduğu stresler insanların en zor baş edebildikleri streslerdendir. Bu nedenle iş-ev dengesi hayattır. Beden-maneviyata gelince; uyumak, sağlıklı beslenmek, egzersiz ve diğer bedensel yatırımlar. Hepsi çok önemlidir” diyor.

Maneviyat için bir şeyler yapmak

Günümüzde ihmal edilen ya da anlaşılmadan içselleştirilen manevi yaşamın stresle başa çıkma noktasında önem arzettiğine değinen Doç. Dr. Mehmet Ak, “İbadet etmek, dua etmek, okumak, izlemek, söylemek ve maneviyat için, ‘rıza’ için bir şeyler yapmak. Yaratandan uzaklaşmak, ölümlülükten uzaklaşmak, sadece bedeni arzuları beslemek hüsrana ya da eksik ve geçici mutluluğa neden olur. O yüzden burada da dengeyi korumak önemlidir. Bazen hayat her şeye rağmen streslerle karşılaştırabilir bizi. O zamanlarda da Hz. Mevlana’nın şu sözlerini hatırlamak ve üzerine düşünmek bize yeni bakış açıları kazandırabilir: ‘Gam, gönül dalındaki sararmış, kurumuş, yaprakları ayırır, daldan yeni ve yeşil yapraklar bitmesine yardım eder.’, ‘Bulutla şimşek aksilik yapmasalar, suratlarını asmaları, üzümler güneşin gülümsemesinden yanar kavrulurdu.’cümleleriyle açıklıyor düşüncelerini.

Haber
Denizhan Dere

Ham ahşap sektörünün öncüleri İSTİB'de bir araya geldi

ARKADAŞLAR
İTHALATTAN ZİYADE İHRACATTIRKI
MEMLEKETİ ZENGİN YAPACAKTIR.

KONU: SÖYLEVİ 20.3.1993

K. Arslan

İstanbul Ticaret Borsası “Orman ürünü olarak kereste ölçülerinde standartların belirlenmesi” konu başlıklı toplantıya ev sahipliği yaptı. Orman ürünleri kapsamında, ham ahşap (kereste) ile ilişkin olarak, sektörel bir sinerji yaratmak, sorun ve çözüm önerilerini tartışılabilmek üzere planlanan toplantıda seçkin bir katılımcı profili dikkat çekti.

KATILIMCILAR

*Prof. Dr. Gürsel Çolakoğlu - K.T.Ü - Orman Fakültesi
Prof. Dr. Öner Ünsal - İstanbul Üniversitesi - Orman Fakültesi
Mustafa Sabri Tever - İso Meclis Ve 15. Meslek Komitesi Üyesi
Abdullah Tever - İracatçılar Birliği Başkanı
Semih Dede-İto-Meclis Ve 70. Meslek Komitesi Üyesi
Bülent Kasap - İstib- Meclis Başkanı
İlhan Koyunseven-İstib- Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı
Yusuf Acar - İstib Yönetim Kurulu Ve 13. Meslek Komitesi Üyesi
Turgay Özen-İstib-13. Meslek Komitesi Yedek Üyesi
Emin Demirci-İstib-Meclis Ve 13. Meslek Komitesi Üyesi*

K.T.Ü - Orman Fakültesi Prof. Dr. Gürsel Çolakoğlu, kereste ölçülerinde standartların belirlenmesinin gerekliliğine dikkat çekerek, “Ancak sadece kerestenin boyutları değil sorun, bir de atölye düzeyinde olan firmalarda yapılan üretim. Hiçbir kereste üreticisi, swot analizi yapmamıştır. Yani avantajları, dezavantajları, yaratacağı tehditler

neler bunun tespitini yapmamışlar. Bunun analizinin yapılması gerekiyor. Ancak küçük işletmelerin bunu yapma şansı yok. Çünkü yeterli bilgi birikimine sahip personel yok” dedi.

“Keresteciler eskisi gibi para kazanamıyorlar”

Kerestecilerin eskisi gibi para ka-

zanamadıklarını iddia eden Prof. Dr. Gürsel Çolakoğlu, “Eskiden çok para kazanılırdı ama artık değil. Çünkü dışarıdan çok insan, kereste getirmeye başladı, rekabet de var. 14 milyon dolarlık mal satmışız biz. Bir ara fazlaşmış, 30 milyon dolara çıkmış. Ama biz, 30 milyon dolar para verip, kereste alıyoruz dışarıdan. Daha fazla da olabilir” dedi.

Yusuf ACAR
İSTİB Yönetim Kurulu Üyesi

Prof. Dr. Öner ÜNSAL
İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi

Sabri AVCI
TORİD Eski Başkanı ve Sektör Temsilcisi

“Kaliteli eleman eksiklerimiz var”

Prof. Dr. Çolakoğlu, üniversitelerin ilgili bölümlerinde kaliteli eleman yetişmediğinden yakınlıkla, “Hidroliği, ticareti, satışı, pazarlamayı, üretimi kısacası sektöre ait her türlü ayrıntıyı bilen donanımlı eleman istiyoruz ancak bu özelliklere sahip eleman bulamıyoruz haliye.

Almanlar kurslar ve iki yıllık okullar açıyorlar. Kişiler 1 gün okula gidiyor, 4 gün endüstride çalışıyor. Biz, bunu burada yapamayız. Bir ara denedik ama başarılı olmadı çünkü bizim sisteme aykırı” şeklinde konuşuyor.

“Kanunlar çıkarılmalı”

Sektördeki bu sorunlara ilgili bakanlığın çözüm bulması gerektiğini kaydeden Çolakoğlu, “Tek tek fabrikaları, atölyeleri dolaşsak bile bu sorunları çözemeyiz. Bunun hükümet, ilgili bakanlık tarafından çözülmesi gerekiyor, konuyla ilgili kanunların çıkartılması gerekiyor. Bir de eğitim; Bir proje alıp, projenin parasını AB’nden sağlayıp, işte bölge bölge dolaşık, bazı merkezlerde, 3-5 günlük eğitimler vererek, bunu yapabiliriz. Bu eğitim, hem kereste fabrikalarının ürün kalitesini arttırır, hem verimini arttırır, hem daha rasyonel çalışırlar” dedi.

“Tüccarların koymuş oldukları kurallar var”

İstanbul Sanayi Odası Meclis ve 15. Meslek Komitesi Üyesi Mustafa Sabri Tever, tüccar ile üretici arasında yaşanan ürünü ucuzla alma mücadelesine değinerek. “Normalde o malın fiyatı 550 bin artı KDV iken bunu duymak istemiyor. Tüccar da kendi şirketini, fabrikasını çalıştırmak için bu sisteme başvuruyor ve bununla ilerliyor. Yoksa dünyadaki üretilen hiçbir ürün, işte kalınlıklar olsun, ebatlar olsun, değişik değil ki. Sadece tüccarların koymuş oldukları kurallar var” ifadelerini kullandı.

Prof. Dr. Gürsel ÇOLAKOĞLU
KTÜ Orman Fakültesi

BU KALİTE BEKLENTİLERİ BİRAZ AŞAĞIYA ÇEKTİ

İ.Ü. Orman Fakültesi’nden Prof. Dr. Öner Ünsal, AB uyum sürecindeki standartların geçmişte daha net olduğunu belirterek, “Son dönemde detaylandırılmaktan dolayı anlaşılır olmaktan uzaklaştı. Öte yandan dünyada orman varlığının sınırlandırılmasından dolayı, masif ahşap dediğimiz maddenin değerlenmesinden dolayı bu iş biraz yumuşatıldı. Yani bu kalite beklentileri biraz aşağıya çekti” dedi.

Mustafa Sabri TEVER
İSO Meclis ve 15. Meslek Komitesi Üyesi

Abdullah TEVER
İhracatçılar Birliği Başkanı

Turgay ÖZEN
İSTİB 13. Meslek Komitesi Yedek Üyesi

“Küçük firmalar, kendi ölçüğünde iş yapсын”

Avrupa’da, Almanya’da keresteci sayısının azlığına vurgu yapan Mustafa Sabri Tever, “Bunlar, çok büyük ölçekli firmalar ve çok ciddi firmalar. Hem ihracat, hem düzgün ölçü, hem de düzgün üretim yapıyor. Yani herkes, gidip tomruk ihalesine girmesin. 25 bin metreküp, 20 bin metreküp, 10 bin metreküp ölçüklerinde tomruk üreten üreticilere tahsis verilecek. Tahsisle beraber işte yıl içerisinde belirli bir fiyatla sürekli malzeme temini olacak. Küçük firmalar, kendi ölçüğünde iş yapсын” şeklinde konuştu.

71 milyon 310 bin dolar kardayız

İhracatçılar Birliği Başkanı Abdullah Tever Türkiye’de kereste üretimin yaklaşık 100 milyon metrekare olduğunu belirterek, “Almanya’da bile 70 milyon metrekare. Ama Almanya, bize bayağı ürün satıyor, biliyorsunuz. 8 milimden 7’ye indirdiler, 6.5’a indirdiler, Talep ucuz diye alıyorlar işte, bakın 8 milyon dolar bu kadar içerideyiz yani Türkiye olarak. MDF’yi söyleyeyim. MDF’de 171.5 milyon dolar ihracat yapmışız. 100 milyon virgöl 2 ithalat yapmışız. Yani burada 71 milyon 310 bin dolar kardayız. MDF’de ihracatta kardayız” dedi.

“Ürünün kesim kalitesine dikkat edilmiyor”

İstanbul Ticaret Borsası 13. Meslek Komitesi Yedek Üyesi Turgay Özen, Türkiye’de ürünün kesim kalitesine dikkat edilmediğini ifade ederek, “Buna da dikkat edilmeyişinin sebebi orüs’lerin özelleştirilmesinden veya kapanmasından sonra eğitilmiş eleman yetiştirilmiyor Türkiye’de. Yetişmiş eleman olmayınca kaliteli üretim yapmak da zor oluyor. Bu da özellikle ürün kesiminde sorunlara neden oluyor. Elemanlarımız da bizim sektöre ilgi duymuyorlar. Bu büyük bir sorun” şeklinde konuştu.

Zeytinyağı Paneli
Kenan Dumanlı

Zeytinyağı'nın “otuz dokuz bin” yıllık saltanatı

İnsanlığın beslenmesi için olmazsa olmaz 3 stratejik besinden biri de yağdır. Bunlar içinde en önemli olanı ise zeytinyağıdır. Dünyadaki şehir devletlerinin gücünün zeytin ağacı sayısı ile değerlendirildiği gerçeğinden yola çıkarak büyük önem arzeden zeytinin yapılan arkeolojik araştırmalar ışığında geçmişinin 39 bin yıl öncesine dayandığı ortaya çıktı. İSTİB, böylesi hayati önem arzeden “Zeytin ve Zeytinyağı”ın ülkemizde ve dünyadaki önemine” dikkat çeken bir panel organize etti.

İstanbul Ticaret Borsası tarafından gerçekleştirilen “Zeytin ve Zeytinyağının Ülkemizde ve Dünyada Önemi” konulu panele Kadir Has Üniversitesi Kongre Merkezi ev sahipliği yaptı. Panel kapsamında “Zeytin ve Zeytinyağı’nın ekolojiye, sağlığa ve ekonomiye katkıları” üç ayrı oturumda incelendi.

Panelde konuşma yapan İstanbul Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ç. Ali Kopuz, Zeytin ve Zeytinyağının ekonomik zeminde bir değerlendirmesini yaparak, “37 ül-

kede ekonomik anlamda zeytin üretimi yapılmaktadır. Dünyada toplam 9,8 milyon hektar zeytin üretim alanlarının yüzde 95’i kuzeyde Akdeniz bölgesinde yer aldığı görülmektedir. Yaklaşık 13 milyon ton olan dünya tane zeytin üretiminin yüzde 86’sı, altı Akdeniz ülkesinde yoğunlaşmıştır. Bunlar sırasıyla, üretimin yüzde 26’sı İspanya, yüzde 23’ü İtalya, yüzde 15’i Yunanistan, yüzde 9’u Türkiye, yüzde 8’i Tunus ve yüzde 5’i Fas tarafından sağlanmaktadır.” dedi.

Dünya genelinde zeytinyağı üretiminin 2.765 bin ton olduğunu hatırlatan Başkan Ç. Ali Kopuz, “Bu üretimin 2.170 bin tonu AB ülkeleri tarafından gerçekleştirilmektedir. Dünyadaki zeytinyağı arzının yüzde 75’ini sağlayan AB ülkelerinin dünya zeytinyağı üretimine şekil verdiği ifade edilebilir. Aynı zamanda AB ülkeleri üretilen zeytinyağının yüzde 68’ini tüketmekte ve yaklaşık yüzde 20 civarında dünya ticaretinde ithalattan pay almaktadır. ABD dünya ithalatından yüzde 45 pay alan önemli ithalatçı ülke konumundadır. Türki-

ye ise 2008/09-2011/12 yılı üretim ortalamalarına göre, 155 bin ton'luk zeytinyağı üretim hacmi ile İspanya, İtalya, Yunanistan ve Suriye'nin arkasından yüzde 5,4'lük pay ile 5. sırada yer almaktadır. Türkiye'nin 2011/2012 sezonunda 180 bin ton üretim gerçekleştirmesi beklenmektedir" açıklamasında bulundu.

"Bu yıl üretim düşük olacak"

Dünya sofralık zeytin üretiminde ise; 2 milyon 365 bin ton dünya arzının 707 bin tonluk bölümünün AB ülkeleri tarafından üretildiğine dikkat çeken Ç. Ali Kopuz, "Diğer bir ifade ile AB ülkeleri dünya sofralık zeytin arzının yüzde 30'unu sağlamaktadır. AB ülkelerinde üretilen sofralık zeytinin yüzde 25'i tüketilirken, dünya zeytin ithalatından aldığı pay ise yaklaşık yüzde 24'tür. Türkiye ise üretimde İspanya ve Mısır'ın arkasından 368 bin ton sofralık zeytin üretimi ile (yüzde 15,5'lük pay) ile 3. sırada yer almaktadır Rakamlar ortaya koyuyor ki, gerek zeytinde gerekse zeytinyağında kat etmemiz gereken daha çok merhaleler var. Eminim ki, sizler de bunun farkındasınız ve çıtayı yükseltmeye de kararlısınız. Bu yıl özellikle ANUGA Fuarı'na katılan meclis üyelerimden aldığım bilgilere göre havaların soğuk seyretmesinden dolayı zeytin üretiminde bu yıl beklenenden düşük bir üretim olacak. Bu durum mevcut zeytinlerimizi daha iyi değerlendirmemiz gerektiği anlamına geliyor" şeklinde konuştu.

"Suriye'deki karışıklıklar etkili oluyor"

Suriye'deki iç karışıklığın zeytin ve dolayısıyla zeytinyağı üretiminde arzda bir eksiklik oluşturduğunun altını çizen Kopuz, "Suriye'de yaşananlar elbette yüreğimizi burkuyor. Ama öte yandan hayat devam ediyor ve zeytin üretimindeki söz sahibi bir ülkenin bu alanda zayıf

Suya en az ihtiyaç duyan ağaç
İnsanlığın beslenmesi için olmazsa olmaz 3 stratejik besinden birinin yağ olduğunu, bunların içinde de en önemlisinin zeytinyağı olduğunu,
Dünyadaki şehir devletlerinin gücünü zeytin ağacı sayısı ile değerlendirdiğini,
Yapılan arkeolojik araştırmalar da 39 bin yıl evveline ait olan zeytin yaprağı fosilinin bulunduğunu,
Dünyanın ilk üç ağacından birinin zeytin ağacı olduğunu,
Zeytinin çekirdeğinden dünyanın en kaliteli aktif karbonun yapıldığını,
Yaşamını sürdürmek için en az suya ihtiyaç duyan ağacın, zeytin ağacı olduğunu biliyor muydunuz?

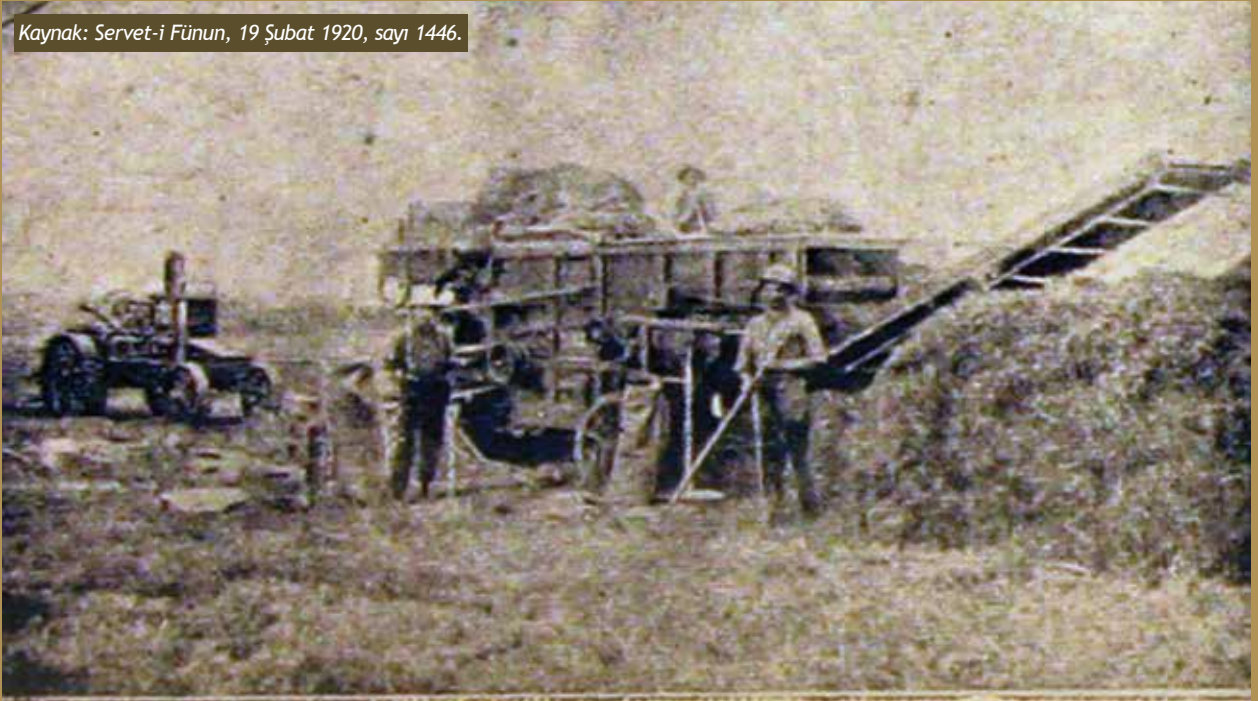

düşmesi bizim ürünümüzü daha da değerli kılıyor. Zeytin piyasasındaki tüm bu gelişmeler üreticilerimiz ve sanayicimiz için yeni fırsatlara kapı aralamaktadır. Bunu aklımızdan çıkarmamalı ülkemizin dünya zeytin ticaretinden daha fazla pay alabilmesi için var gücümüzle çalışmaya devam etmeliyiz" dedi.

Hedef 500 Milyon Zeytin Ağacı

İstanbul Ticaret Borsası 6. Zeytin ve Zeytinyağı Meslek Komitesi ve Meclis Üyesi Attila Adalı, ülkemizin gelecek yüzyılı planlarken zeytin ağacı sayımızın 500 milyon adet üzerine, zeytin yağı üretimimizin ise bir milyon tonun üzerine çıkarabilme imkanımız olduğunu hatırlatarak, "Bu hedefe koşarken ülkemizdeki ürün veren zeytin ağacı sayısının 220 milyon civarında olduğunu, yabancı zeytin ormanlarının ege bölgesinde 55 bin hektarı bulduğunu, ülkemizdeki aşılmanmayı bekleyen yabancı zeytin ağacı sayısının da 170 milyon adedin üzerinde olduğunu unutmamalıyız. İşte bütün bu veriler bir araya getirildiğinde hedefe ulaşmamız hiçte güç olamayacaktır. Bugün birincisini yapmakta olduğumuz İstanbul Ticaret Borsası'nın düzenlediği zeytin ve zeytin yağı panelinde, uluslararası veya ulusal zeytinyağı haftası ilan edilmesi için, gerekli girişimlerin önemle ve ivedilikle yapılması hususunda hepimize görevler düştüğünü biliyoruz. Bu görevi yerine getirmek için tam bu noktada hemen şimdi çalışmalara başlamalıyız" dedi.

Kaynak: Servet-i Fünun, 19 Şubat 1920, sayı 1446.

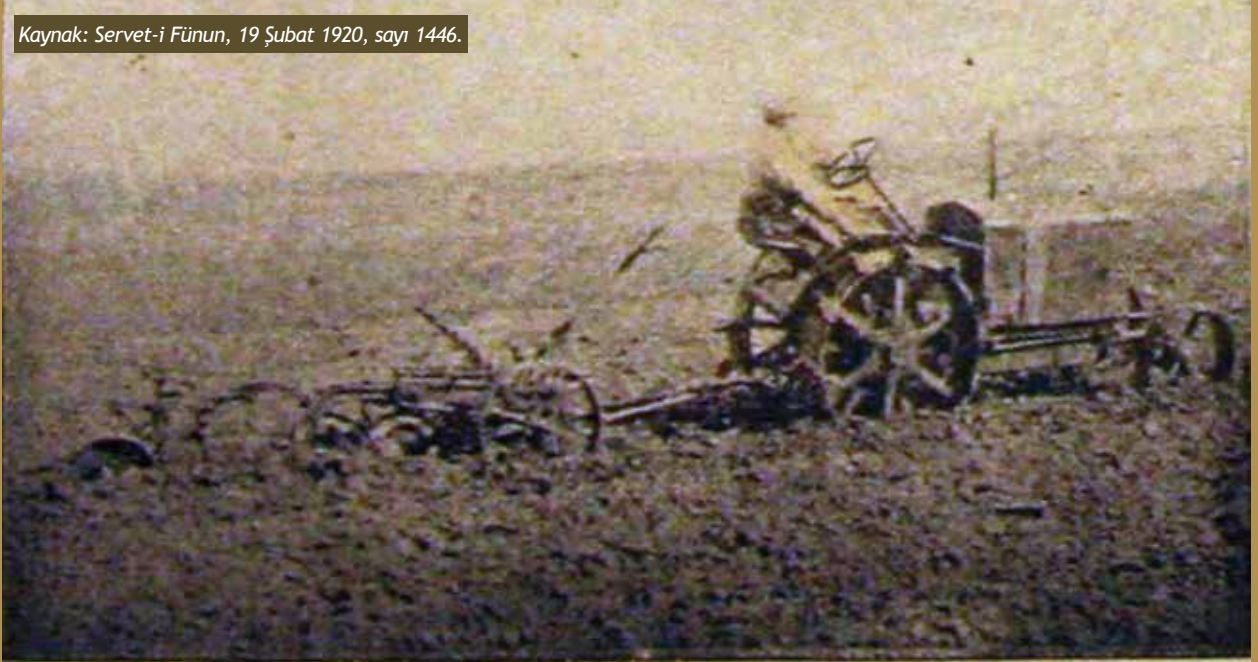
14 bargir kuvvetinde sürer ve eker ziraat makine kuvve-i muharrikesinin harman ameliyesi

۱۴ بارگیر قوتنده سورر واکر زراعت ماکنه قوه محرکسنک خرمن عملیهسی

Ziraatte makineleşme...

Osmanlı'nın son yıllarında, 1920 yılında memleketimizde kullanılan yeni teknolojiye uygun ziraat aletleri de kullanılmaya başlanmıştır. Bunlardan biri olan ve dünyanın her yerinde kullanılan 14 beygir kuvvetindeki tarla sürmeye ve ekmeye yarayan traktör ve harman makinesi.

Kaynak: Servet-i Fünun, 19 Şubat 1920, sayı 1446.

14 bargir kuvvetinde sürer ve eker yeni ziraat makinesi memleketimizin ve hatta bütün dünyanın salâhı, ziraatta kuvve-i istihsaliyenin tezayüdüne (artışına) bağlıdır ve ziraat ilmi olmalıdır.

۱۴ بارگیر قوتنده سورر واکر یکی زراعت ماکنهسی

مملکتتمزک وحتی بتون دنیاکنک صلاحی ، زراعتده قوه استحصالیهکنک ترایدینه باغلیدر و
زراعت علمی اولمیلیدر .

Directeur-Propriétaire
AHMED IHSAN

Directeur-Responsable
HASSAN SAIB

Bureaux
Nouri-Cermanie
Stamboul

23me Année.
Tome XLVI,

Téléphone N. 31

Adresse Télégraphique
SERVETFUNON - Cons pl-

№ 1172

ŞİŞLİ EKMEK FABRİKASI

بجشبه كوتلری چقار ، مصود عثمانلی غزته سیدر

SERVET-I-FUNOUN

Illustration Ottomane paraissant le Jeudi

بجشبه ۷ تمبرین تالی ۱۳۲۹ - ۲۱ ذی الحجه ، ۱۳۳۱

صاحب امتیاز : احمد احسان

مدیرمسئول : حسن صائب

مطبعی :

سیکس ملکبه تارشیسته

کرمی اوچین منه

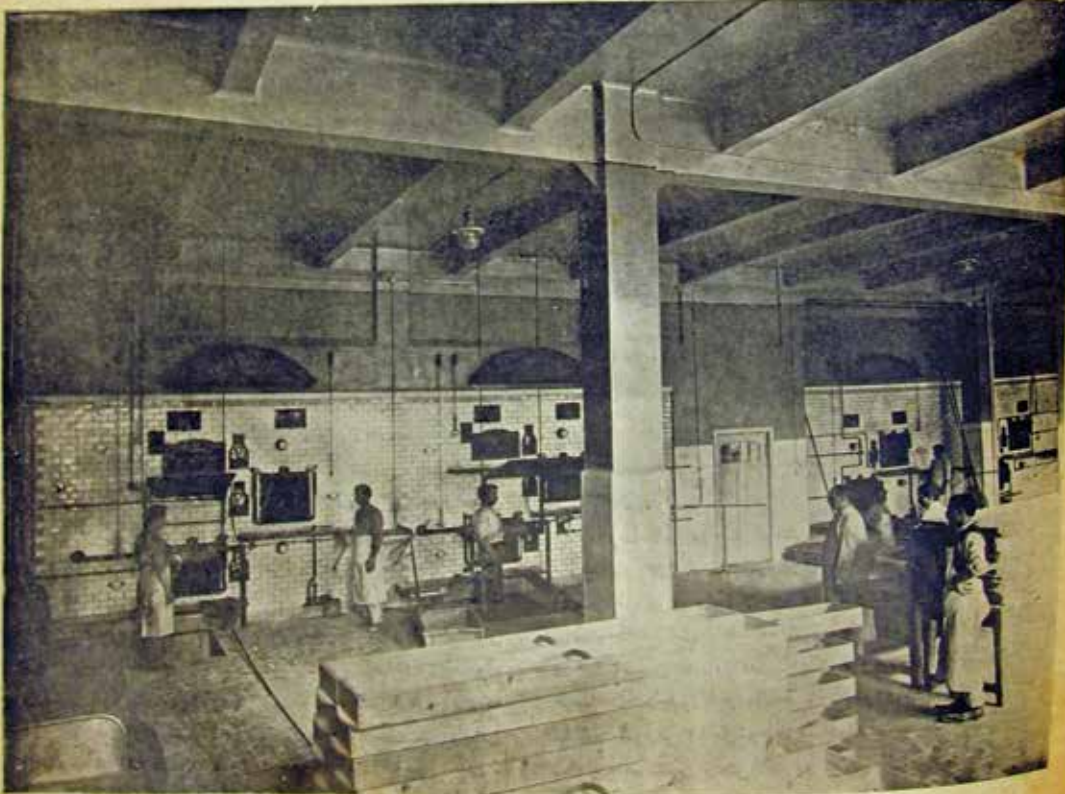
قرنی التتبی جله

نمون نومردسی : ۳۱

تلغراف آدرسی :

استانبول : نروت فنون

عدد ۱۱۷۲

Şişli etmek (ekmek) fabrikası dahilinde fırınların (fırınların) manzarası, Servet-i Fünun, 20 Kasım 1913.

شیشلی ائک فابریقسی داخلنده فونونلرک منظرسی

Les tours de la Boulangerie mécanique de Chichli.

101 yıl önce İstanbul'da modern bir fırın

Günümüzden tam 101 yıl önce Şişli'de mahalle arasında bağımsız bir bina olarak inşa edilen Şişli Ekmek Fabrikası, zamanının en son sistemiyle kurulmuştu. Bu fırında ekmekler tamamen makinelerle el değmeden ve elektrikli fırınlarda pişiyordu.